

Archeologienota Erondegem Gentsesteenweg 329

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

5-3-2021

Titel: Archeologienota Erondegem Gentsesteenweg 329

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Paulien Fonteyn

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2020K187

Intern projectnummer: 2020.199

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Erondegem (Erpe-Mere), Gentsesteenweg 329

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 121259,61 en Y: 181726,08; X: 121469,30 en Y: 181828,53

Oppervlakte plangebied: 4.919,71m²

Kadastergegevens: Erpe-Mere, afdeling 8 Erondegem, sectie B, 9M, 9R, 9S, 9T, 9V, 11H, 24A en sectie D, percelen 1Y, 1X (zie figuur 9)

Topografische kaart: zie figuur 7 en 8

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 05/03/2021

© Acke & Bracke bv, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	5
1.1. WETTELIJK KADER	5
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	5
1.2.1. VRAAGSTELLING	5
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	6
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	6
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	7
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	7
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	7
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	7
2. BUREAUONDERZOEK	8
2.1. HUIDIGE TOESTAND	8
2.2. GEPLANDE WERKEN	12
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	13
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	13
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	16
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	18
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	19
2.4. HISTORISCHE SITUERING	21
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	29
2.5.1. STEENTIJDEN	30
2.5.2. METAALTIJDEN	32
2.5.3. ROMEINSE TIJD	32
2.5.4. MIDDELEEUWEN	33
2.5.5. NIEUWE TIJD	35
2.5.6. ONBEPAALE DATERING	35
3. SYNTHESE	36
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	36
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	37
3.3. VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	38
3.4. VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	39
3.5. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	40
4. SAMENVATTING	43
5. BIBLIOGRAFIE	46

6. BIJLAGES	50
--------------------	-----------

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Erondegem (Erpe-Mere) Gentsesteenweg 329 (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingreep een oppervlakte van 1000m² of meer beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en werden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

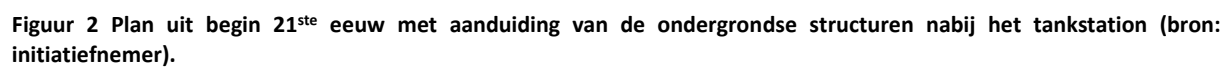
2. Bureauonderzoek

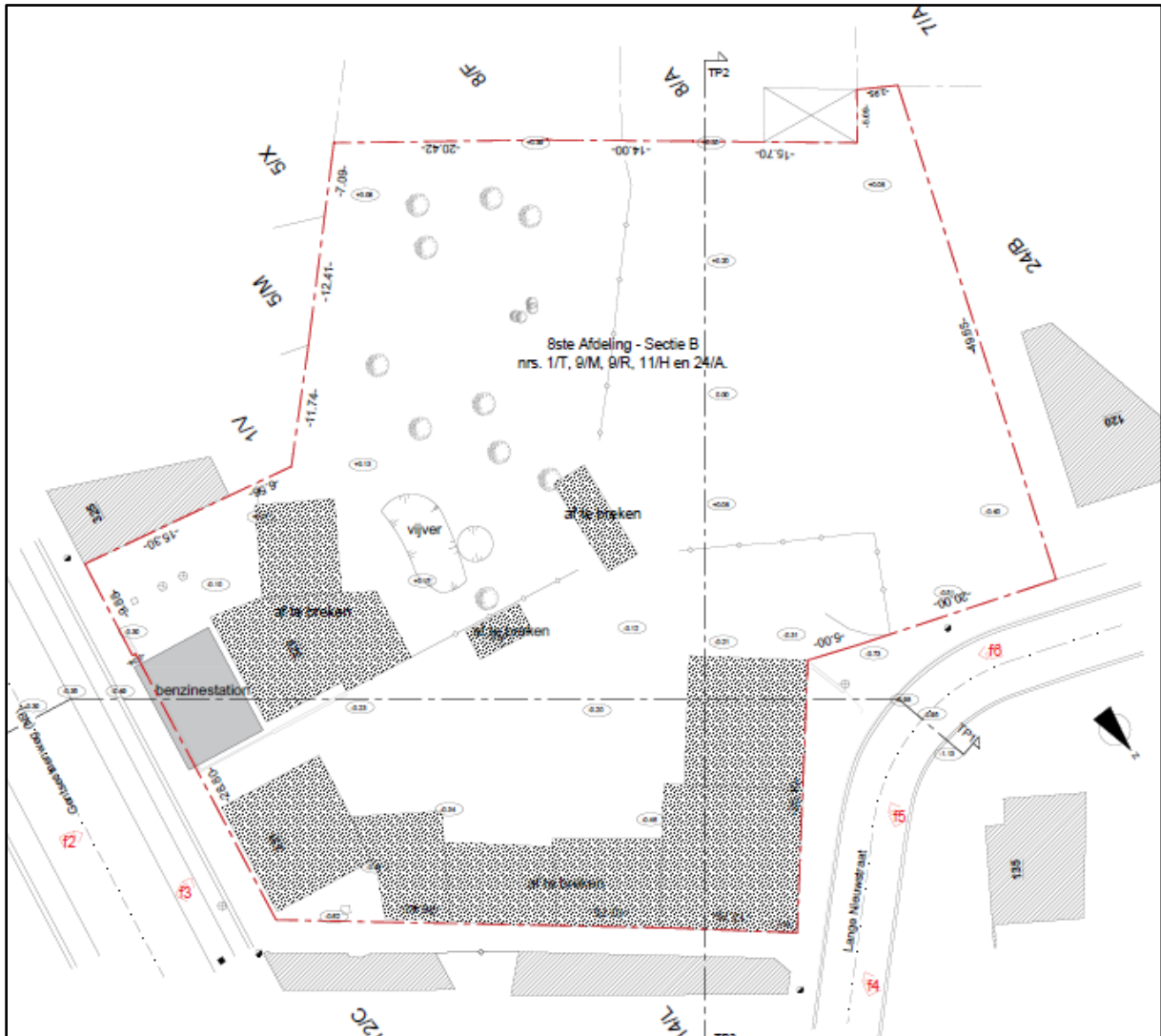
2.1. Huidige toestand

Het terrein heeft een oppervlakte van ca. 4.919,71m² en heeft een onregelmatige vorm. Het sluit in het noorden aan op de Gentsesteenweg, ter hoogte van huisnummers 329 en 331, en in het zuidwesten op de Lange Nieuwstraat, tussen huisnummers 120 en 122. Het plangebied omvat een tankstation en de achterliggende gebouwen met huisnummer Gentsesteenweg 329 en het woonhuis en de achterliggende bijgebouwen ter hoogte van huisnummer 331. Het noordelijke en noordwestelijke deel van het plangebied is aldus bebouwd en verhard. Onder 3 van de gebouwen is een kelder aanwezig, zie de figuur hieronder voor de lokalisering ervan. Rond het tankstation en het bijhorende gebouw zijn diverse ondergrondse structuren aanwezig: brandstoftanks, regenwaterputten, nutsleidingen, een vijver, e.d. Centraal langs de oostelijke zijde van het plangebied is een bosje aanwezig. Het zuidelijke terreindeel is onbebouwd.

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2020, met in blauw omcirkeld de gebouwen waaronder een kelder aanwezig is (bron: geopunt.be).

Figuur 3 Uitsnede uit het plan van de bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).

Figuur 4 Zicht vanop de Gentsesteenweg op het noordelijke deel van het plangebied (bron: <https://www.google.com/maps>).

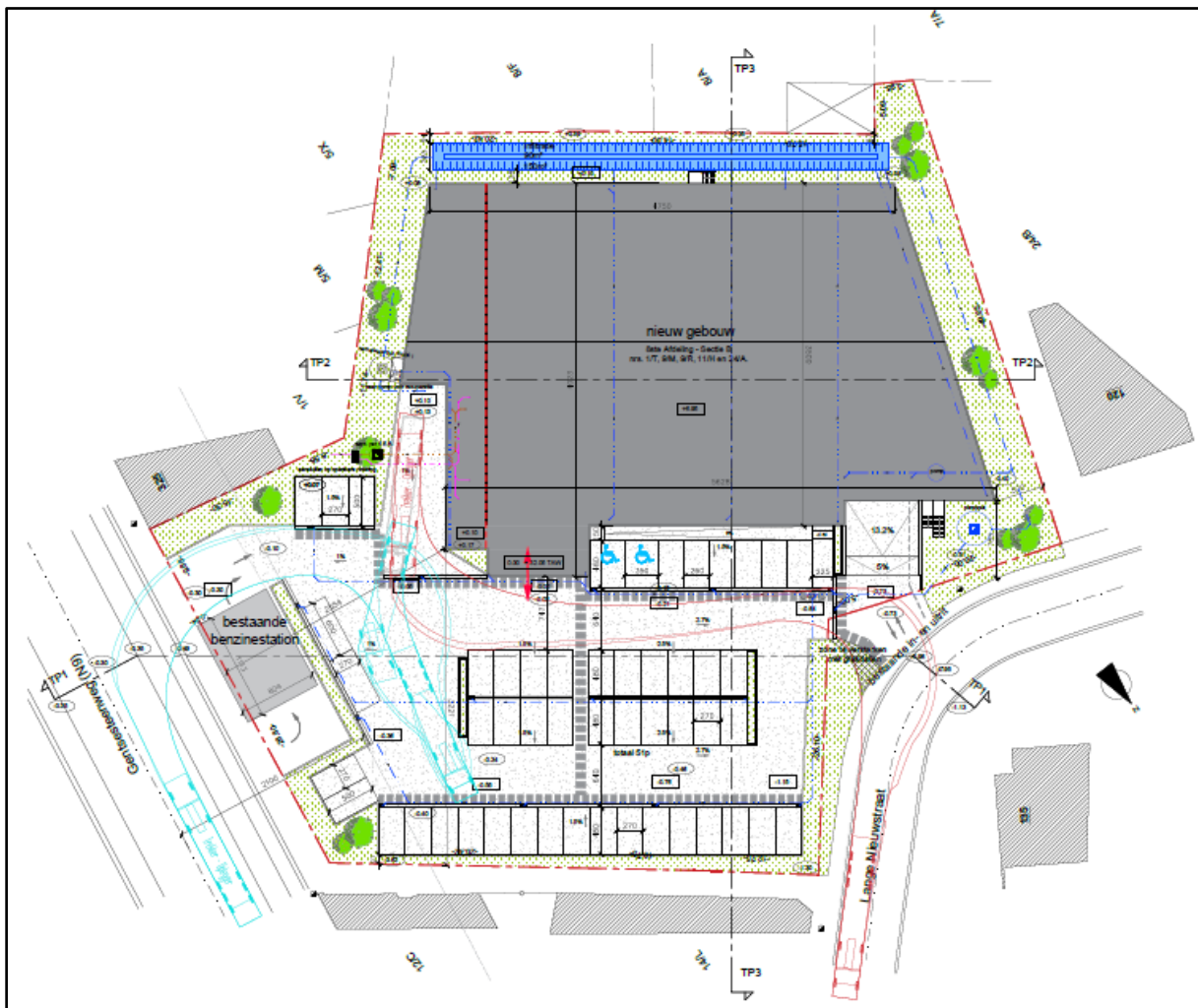

Figuur 5 Zicht vanop de Lange Nieuwstraat op het zuidwestelijke deel van het plangebied (bron: <https://www.google.com/maps>).

2.2. Geplande werken

In eerste instantie zal de huidige bebouwing, verharding en begroeiing worden verwijderd. Het bestaande tankstation blijft echter behouden. Vervolgens zal een nieuw winkelgebouw worden opgericht in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Het gebouw bestaat uit een winkelruimte en ingang (ca. 1735m²) en een magazijn met sociale lokalen (ca. 220m²). Aan het magazijn wordt een laad- en loskade voorzien. Onder de winkel wordt een semi-ondergrondse, halfopen parking voorzien die tot op een diepte van ca. 2m onder maaiveld wordt uitgegraven. Achter de winkel wordt een wadi aangelegd. Het noordwestelijke deel van het plangebied wordt ingenomen door een nieuw aan te leggen parking. Het complex wordt toegankelijk gemaakt vanop zowel de Gentsesteenweg als de Lange Nieuwstraat. Rondom de nieuwe winkel en aangrenzende parking worden groenstroken voorzien.

De geplande werken zullen een aanzienlijke impact hebben op de bodem: de sloop en opbraakwerken, het bouwrijp maken van het terrein, het uitgraven van de parkeergarage, de aanleg van nieuwe verhardingen en parkeergelegenheden, de aanleg van nutsleidingen en -voorzieningen, de bouw van de nieuwe winkelruimte, de omgevingsaanleg etc. Ook het werfverkeer zal een impact hebben op het bodemarchief. Er moet uitgegaan worden van een algemene verstoringsdiepte van ca. 80cm, en nog diepere ingrepen ter hoogte van de semi-ondergrondse parking en de nutsvoorzieningen.

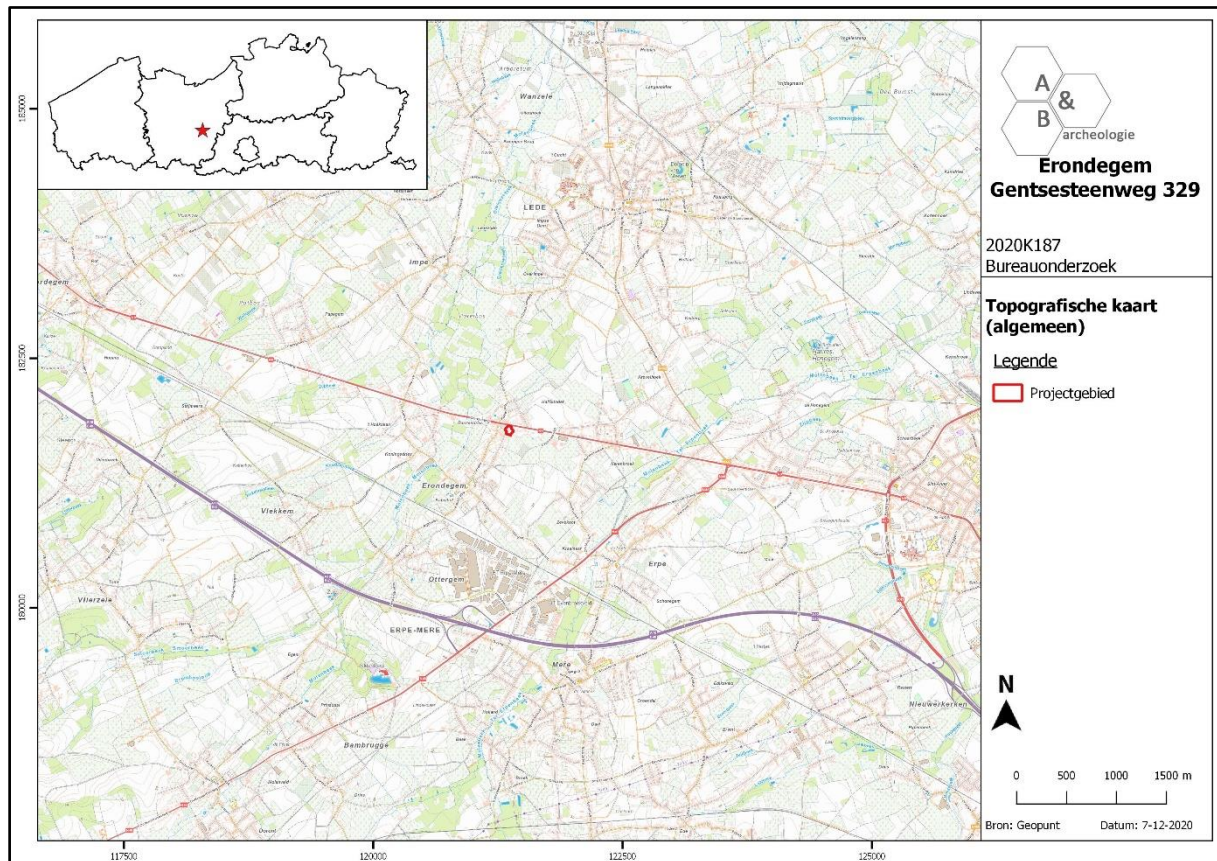
Figuur 6 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

2.3. Landschappelijke ligging

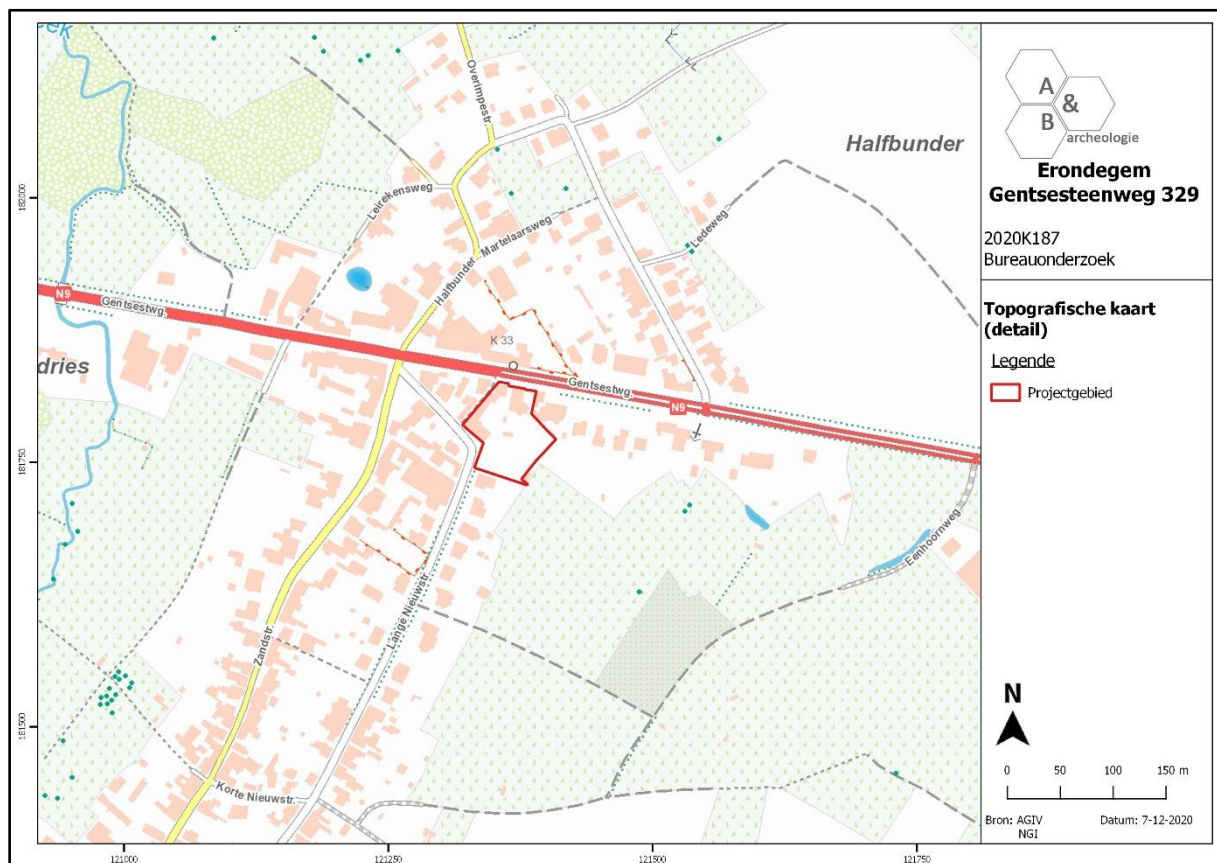
2.3.1. Topografische situering

Erondegem is een deelgemeente van Erpe-Mere, gelegen in het zuidoosten van de provincie Oost-Vlaanderen. De andere deelgemeenten van Erpe-Mere zijn Erpe, Mere, Aaigem, Bambrugge, Burst, Ottergem en Vlekkem. Erondegem wordt in het noorden begrensd door Papegem (Lede) en Impe (Lede), in het oosten door Erpe, in het zuiden door Ottergem en in het westen door Vlierzele (Sint-Lievens-Houtem). Het plangebied situeert zich op ca. 700m ten noordoosten van de dorpskern van Erondegem, vlak ten zuiden van de Gentsesteenweg/N9. Het grenst in het zuidwesten verder aan de Lange Nieuwstraat. In het noorden, oosten en westen wordt het terrein omgeven door bebouwing langsheen de Gentsesteenweg, Lange Nieuwstraat en Zandstraat. In het oosten zijn daarnaast landbouwgronden aanwezig. Ook in de ruime omgeving zijn nog relatief veel onbebouwde zones behouden.

Op de bodemgebruikskaart van 2001 wordt het noordelijke deel van het plangebied, aansluitend bij de Gentsesteenweg, gekarteerd als 'gewestweg'. In het westen komt het type 'andere bebouwing' voor. Dit zijn bodems die voor het grootste deel bedekt worden door structuren zoals gebouwen, wegen en andere artificiële oppervlakten. Daarnaast komen ook groene zones voor. 30% tot 80% van de oppervlakte is echter verhard. Het oostelijke deel van het terrein wordt verder ingekleurd als 'akkerbouw'. Dit type omvat bodems die in gebruik zijn binnen een bepaald rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst. Ook braakland valt hieronder. Deze kartering komt grotendeels overeen met de huidige toestand van het terrein waarbij het noordelijke en noordwestelijke deel bebouwd is, terwijl in het oosten onbebouwde percelen voorkomen.

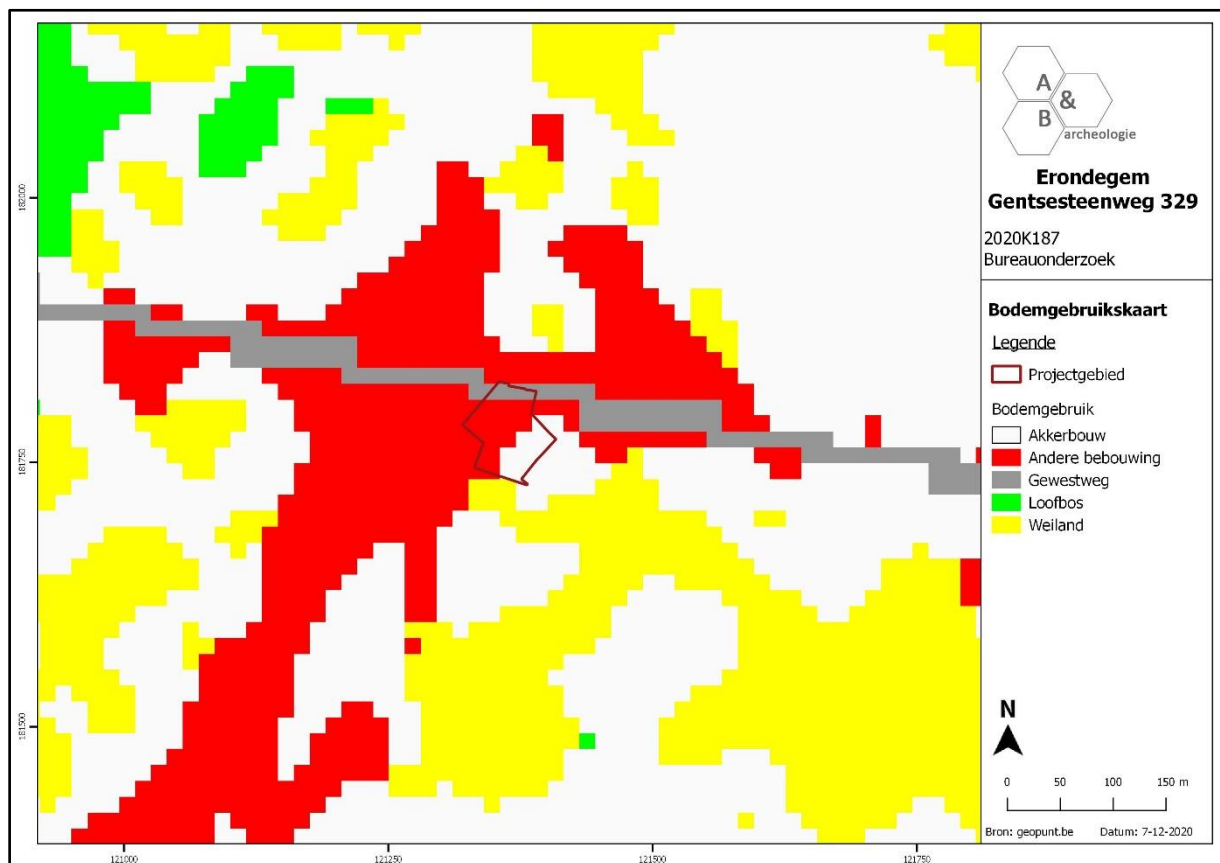
Figuur 7 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 8 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 9 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

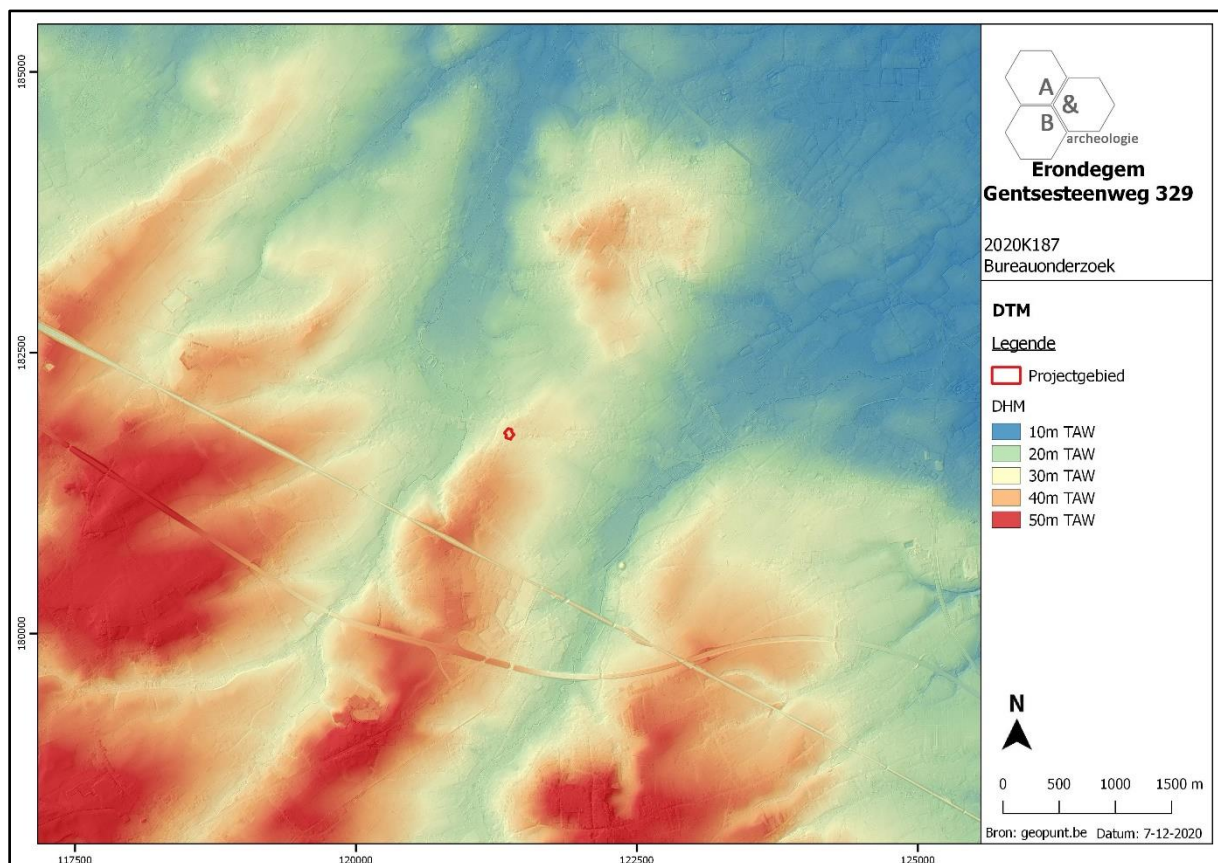
Figuur 10 Zicht op de bodemgebruikskartaal met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.2. Landschappelijke situering

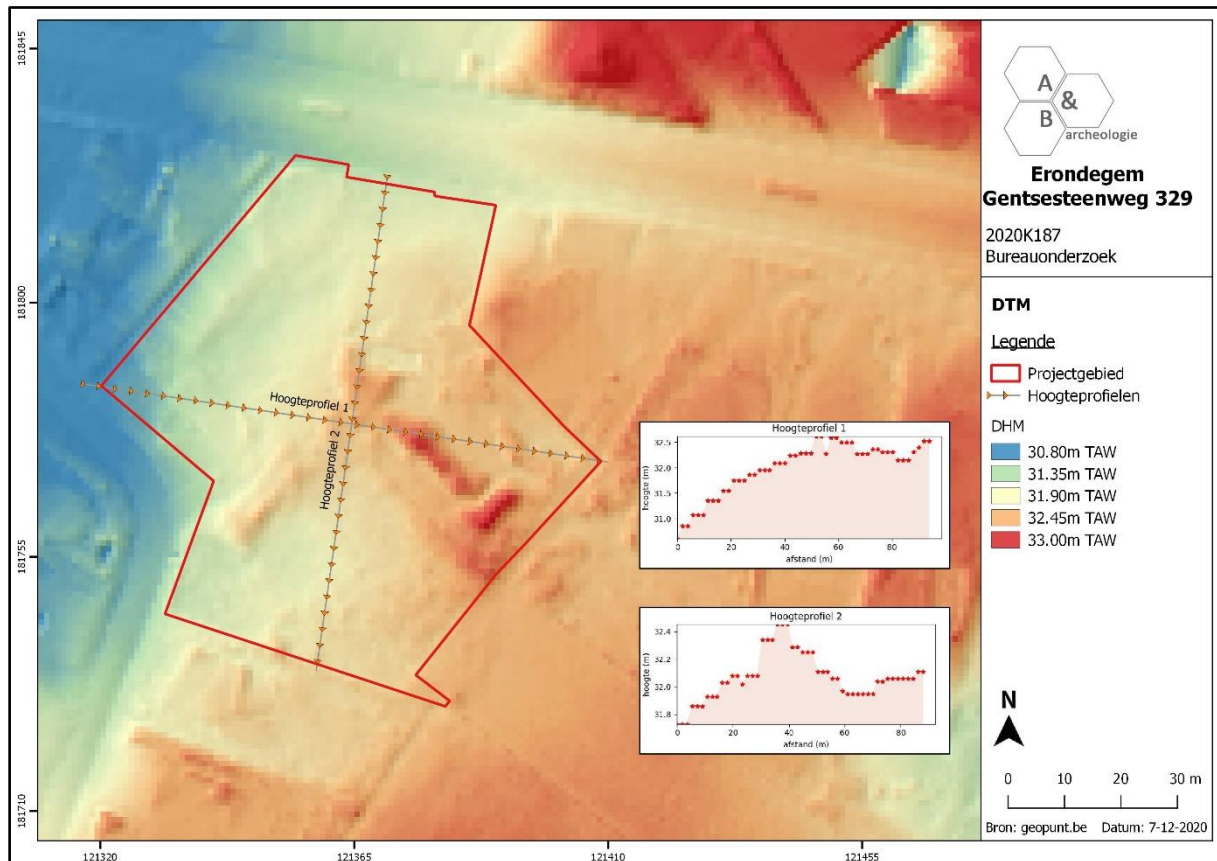
Landschappelijk gezien bevindt Erondegem zich in het Schelde-Dender Interfluvium. De regio rond het plangebied wordt gekenmerkt door hogere ruggen, die deel uitmaken van de Vlaamse Ardennen, en dieper ingesneden alluviale valleien. Het plangebied bevindt zich op de noordelijke flank van een dergelijke heuvelrug. De heuvelrug wordt in het westen begrensd door de vallei van de Molenbeek, die verder naar het noordoosten, nabij Wichelen, uitmondt in de Schelde, en in het oosten door de vallei van de Ter Erpenbeek, die verder naar het noordoosten, nabij Aalst, uitmondt in de Dender. De Megrachtloop vormt een aftakking van de Molenbeek tot meteen ten zuidwesten van het plangebied. De Molenbeek zelf vloeit op ca. 400m ten westen, de Ter Erpenbeek op ca. 1,5km ten oosten van het terrein. De Puttingbeek en de Trotgracht situeren zich op ca. 600m ten noorden van het plangebied.

Op het gedetailleerde digitale hoogtemodel van het plangebied is te zien dat het maaiveld van het terrein geleidelijk daalt van oost naar west (+32,4m TAW naar +31,0m TAW) en ook enigszins van zuid naar noord (+32,2m TAW naar +31,7m TAW). Het terrein volgt aldus het natuurlijk reliëf van de heuvelrug op de flank waarvan het gelegen is. Het geaccidenteerde verloop in het centrale oostelijke deel is vermoedelijk te wijten aan de aanwezige vegetatie in dit deel van het terrein.

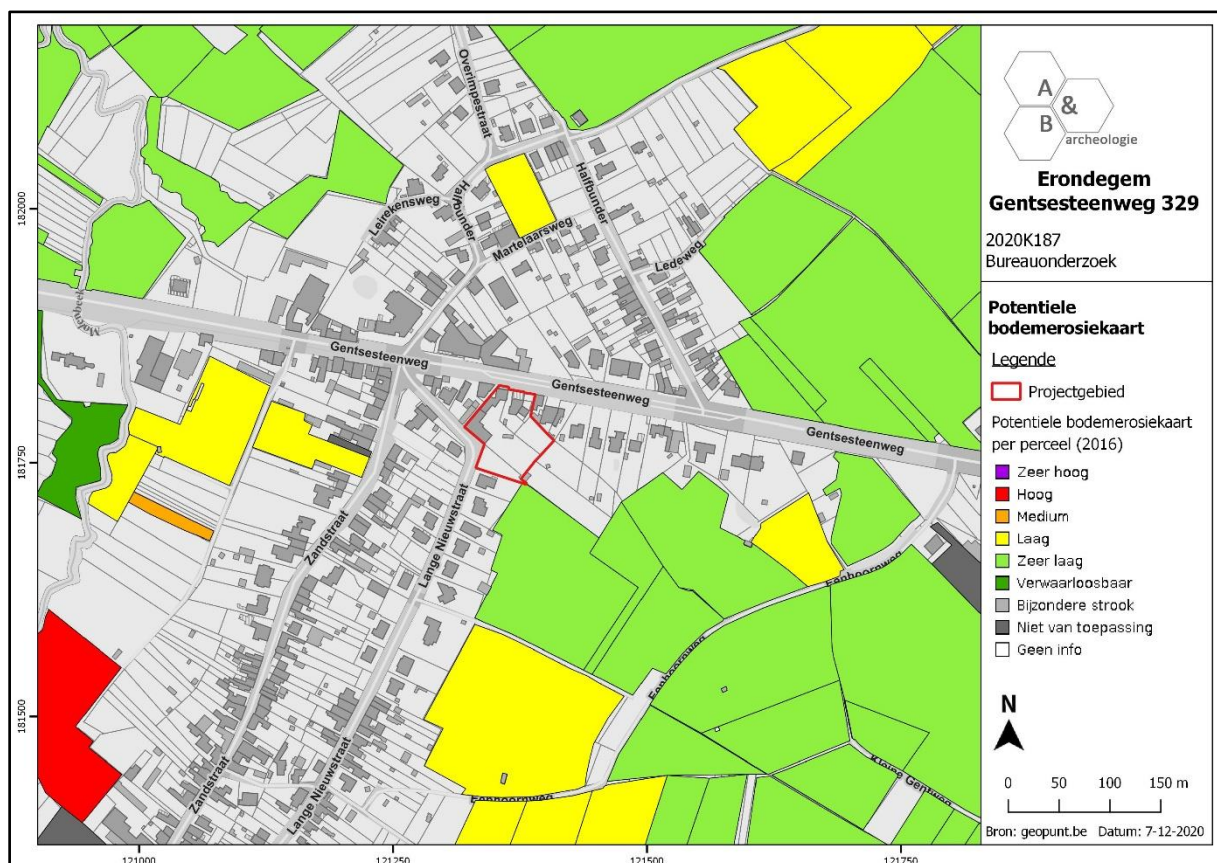
Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied niet ingekleurd. De gekarteerde gronden in de onmiddellijke omgeving die vergelijkbare landschappelijke kenmerken vertonen, kennen echter een lage tot zeer lage potentiële bodemerosie.

Figuur 11 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

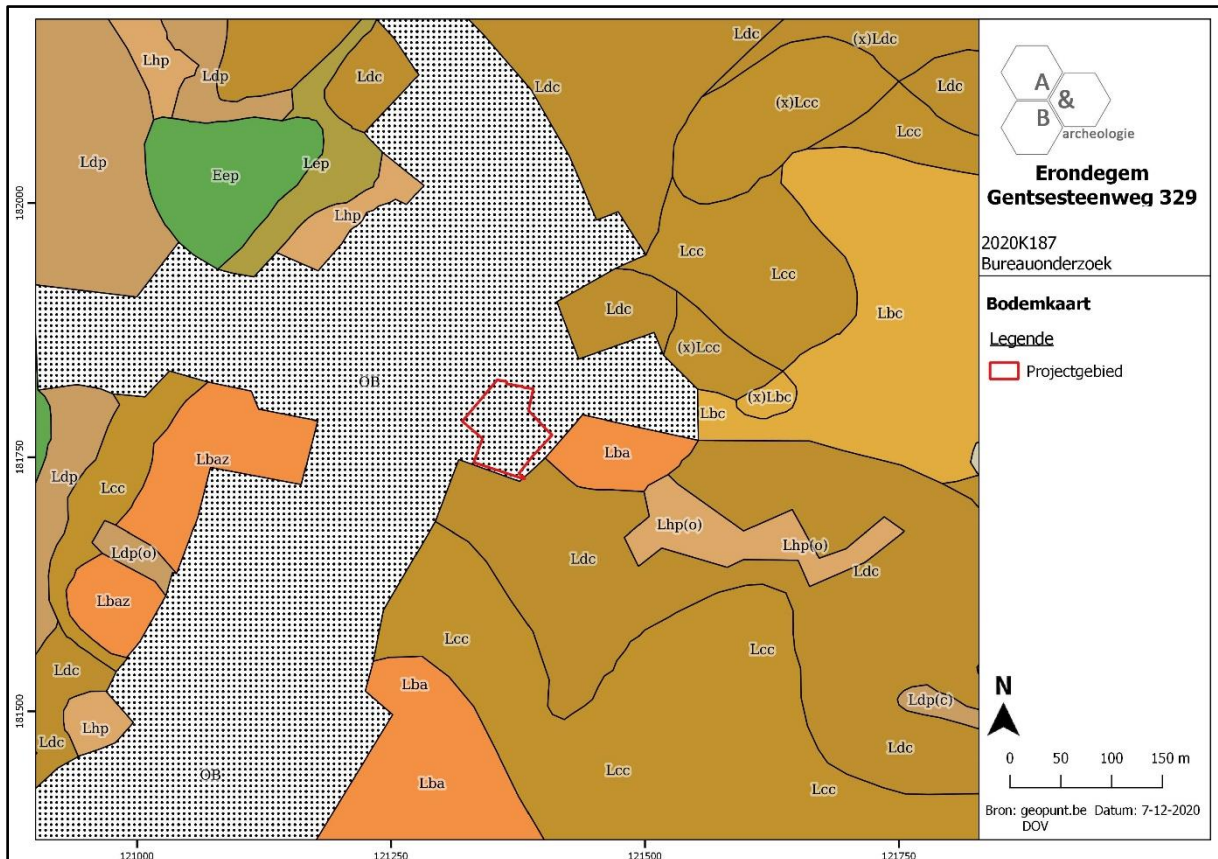
Figuur 12 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).

Figuur 13 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

De bodemkaart karteert het plangebied als bebouwde zone (type OB). Het zijn kunstmatige gronden waarbij het originele bodemprofiel door ingrijpen van de mens is gewijzigd of vernietigd. In de directe omgeving worden voornamelijk Ldc, Lcc en Lba bodems gekarteerd. De originele bodem betreft vermoedelijk dan ook een (matig) droge tot matig natte zandleembodem met (verbrokkelde) textuur B-horizont.

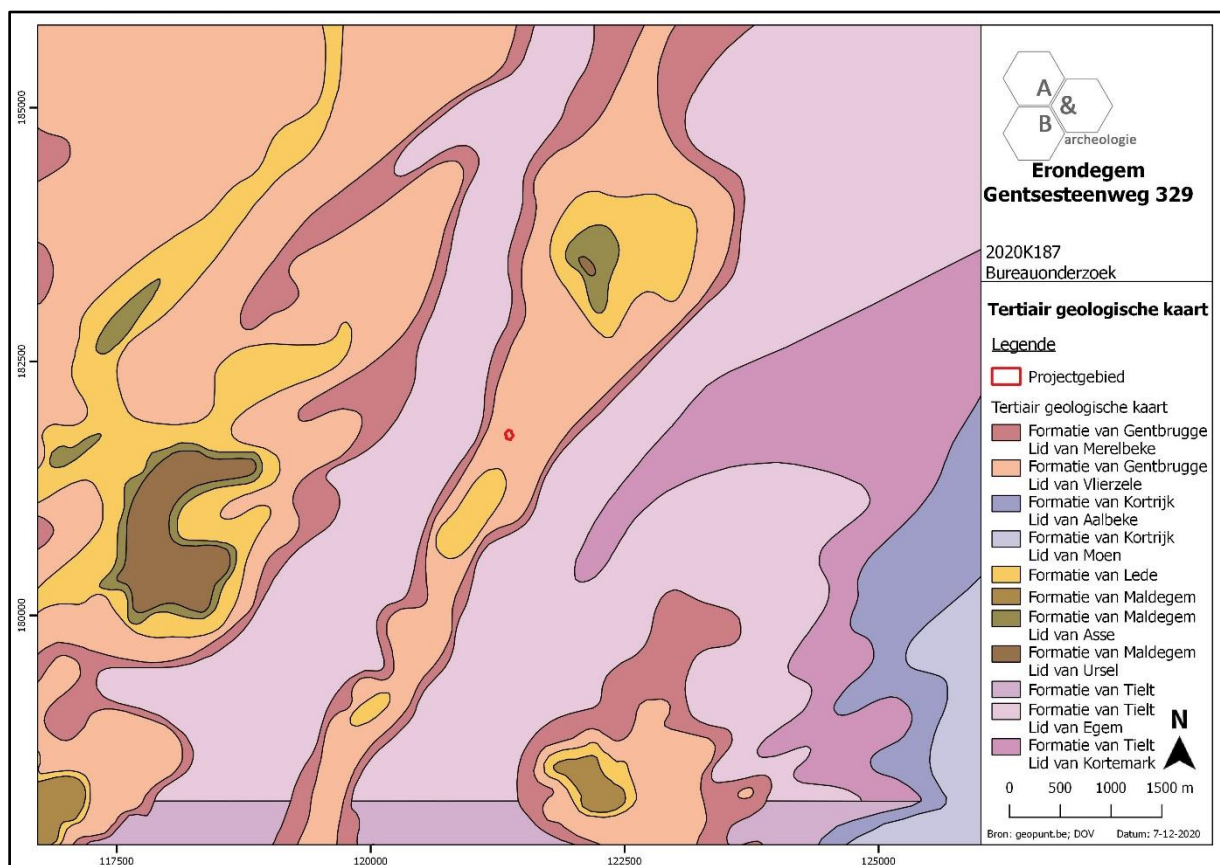
Figuur 14 Zicht op de bodemkaart ter hoogte van het plangebied (bron: DOV).

2.3.4. Geologische situering

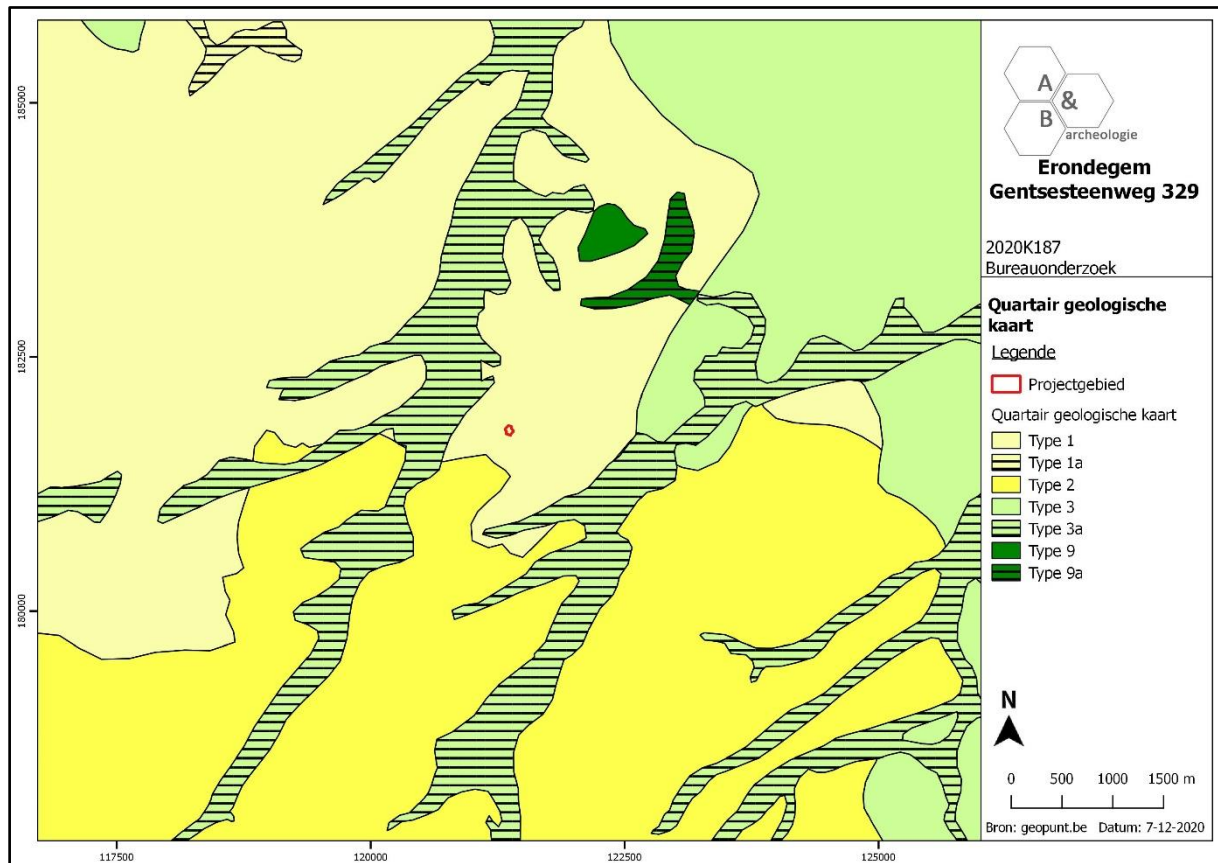
De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Gentbrugge, Lid van Vlierzele. Deze geologische eenheid kenmerkt zich door een groen tot grijsgroen fijn zand, dat glauconiet-, glimmer en soms kleihoudend is en waarin plaatselijk dunne zandsteenbankjes voorkomen.

De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond van het plangebied bestaat uit type 1: geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie (1). Deze bestaat uit eolische afzettingen (zand tot silt) uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) of mogelijk uit het Vroeg-Holoceen (ELPW) en/of uit hellingsafzettingen van het Quartair (HQ).

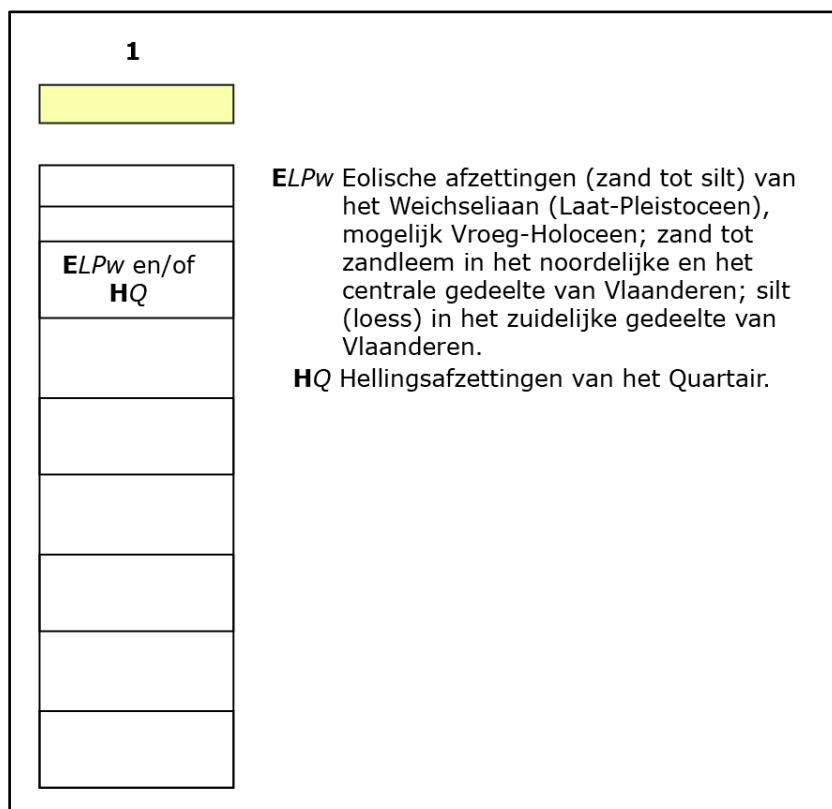
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 15 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 16 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

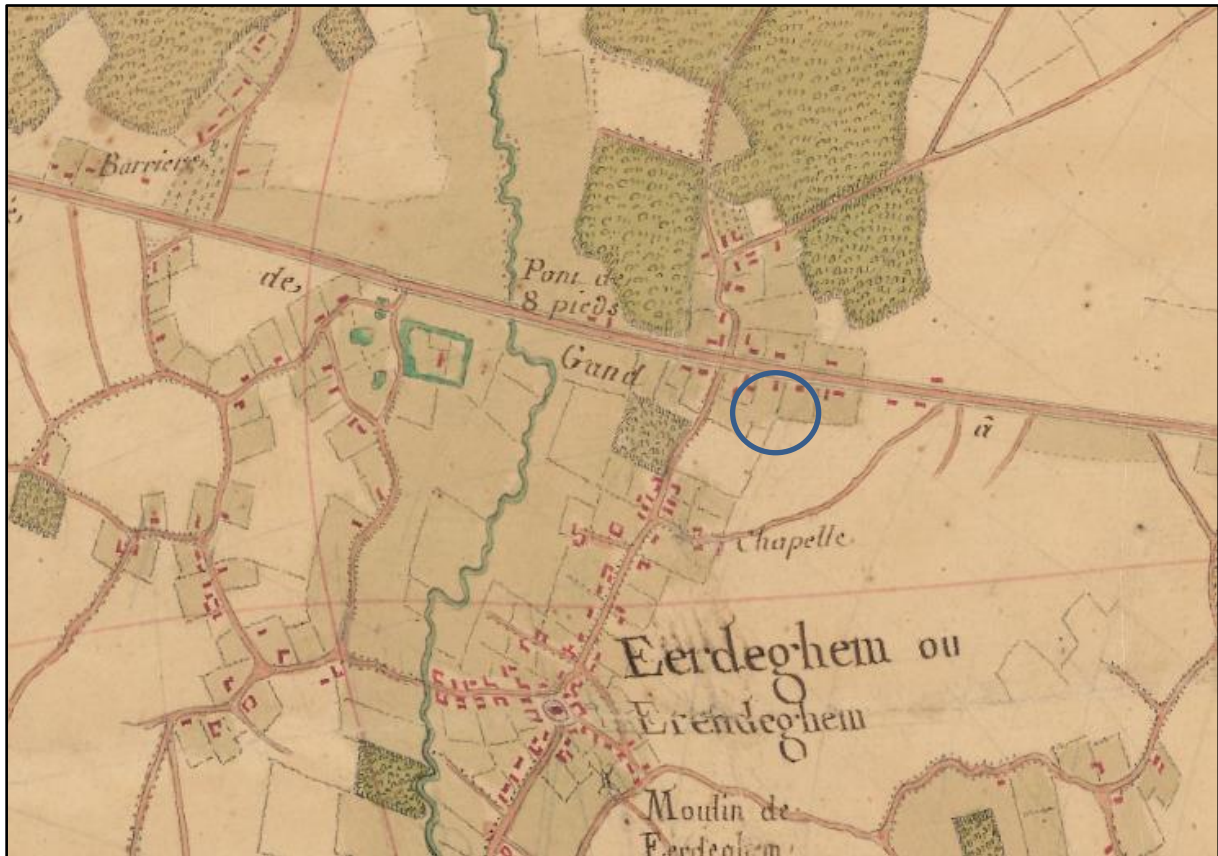
Figuur 17 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 1 (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁶

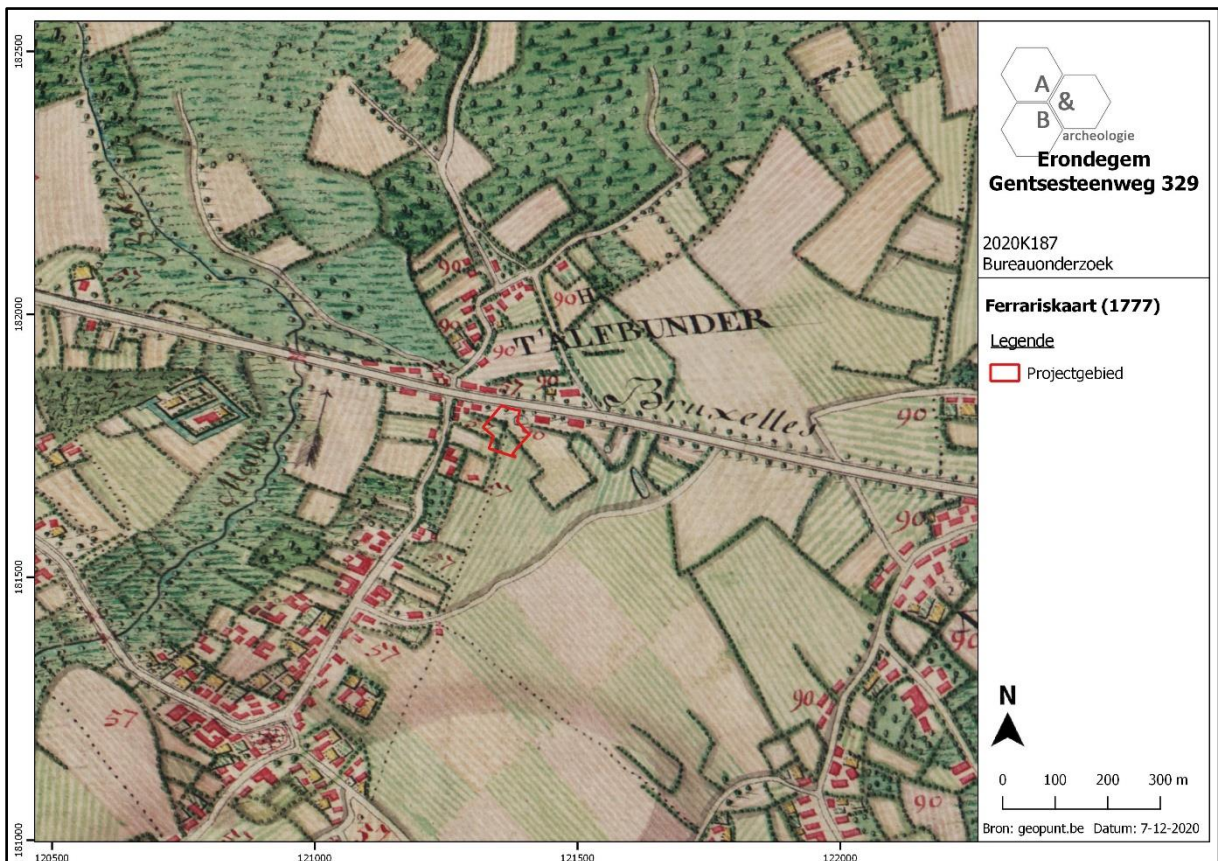
Over de ontwikkeling van de kleine dorpskern van Erondegem is weinig informatie voorhanden. De oudste vermelding van het toponiem '*Eroldingeheim*' dateert uit 868 of 869. Deze dorpsnaam kan etymologisch verklaard worden als 'woonplaats van de lieden van Eroid of Erond'. Het dorp was aanvankelijk nauw verbonden met Ottergem en behoorde tot " 's graven propre dorpen".

Concrete informatie over de ontwikkeling van het plangebied kan afgeleid worden uit cartografische bronnen. De oudst betrouwbare bron is de Villaretkaart uit 1745-1748. De Gentsesteenweg is dan reeds aanwezig, ter hoogte van het plangebied zijn aan de steenweg enkele losstaande gebouwen te zien. De rest van het terrein is onbebouwd. De Lange Nieuwstraat wordt nog niet afgebeeld, wel de Zandstraat verder ten westen. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld, het is wel niet duidelijk of de bebouwing in het noorden net wel of net niet binnen het plangebied te situeren is. Ten oosten wordt een vijver aangeduid. Ten zuiden van de bebouwing aan de Gentsesteenweg liggen landbouwgronden. Op de meer gedetailleerde Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840 is duidelijk bebouwing in de vorm van vier volumes op te merken in het noordelijke deel van het terrein, aansluitend bij de Gentsesteenweg. De rest van het plangebied is onbebouwd. In deze periode komt ook een pad (sentier n°42) in gebruik ter hoogte van de huidige Lange Nieuwstraat. De kaart van Popp (ca. 1842-1879) en Vandermaelen (ca. 1846-1854) vertonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaarten uit de tweede helft van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw wordt een L-vormig bouwvolume aangegeven in het noordwesten van het terrein. Ten noordoosten ervan bevindt zich een rechthoekig gebouwtje. Het plangebied blijft verder onbebouwd. Ook de kaart van 1938 geeft bebouwing weer in het noordelijke deel van het terrein. Deze bebouwing wordt omgeven door verhardingen en breidt zich in de loop der tijd verder uit tot de huidige situatie; de huidige bebouwing gaat echter niet terug tot de gebouwen afgebeeld op de kaart van 1840. Het zuidelijke deel van het plangebied bleef steeds onbebouwd en is in gebruik als achtertuin en weiland.

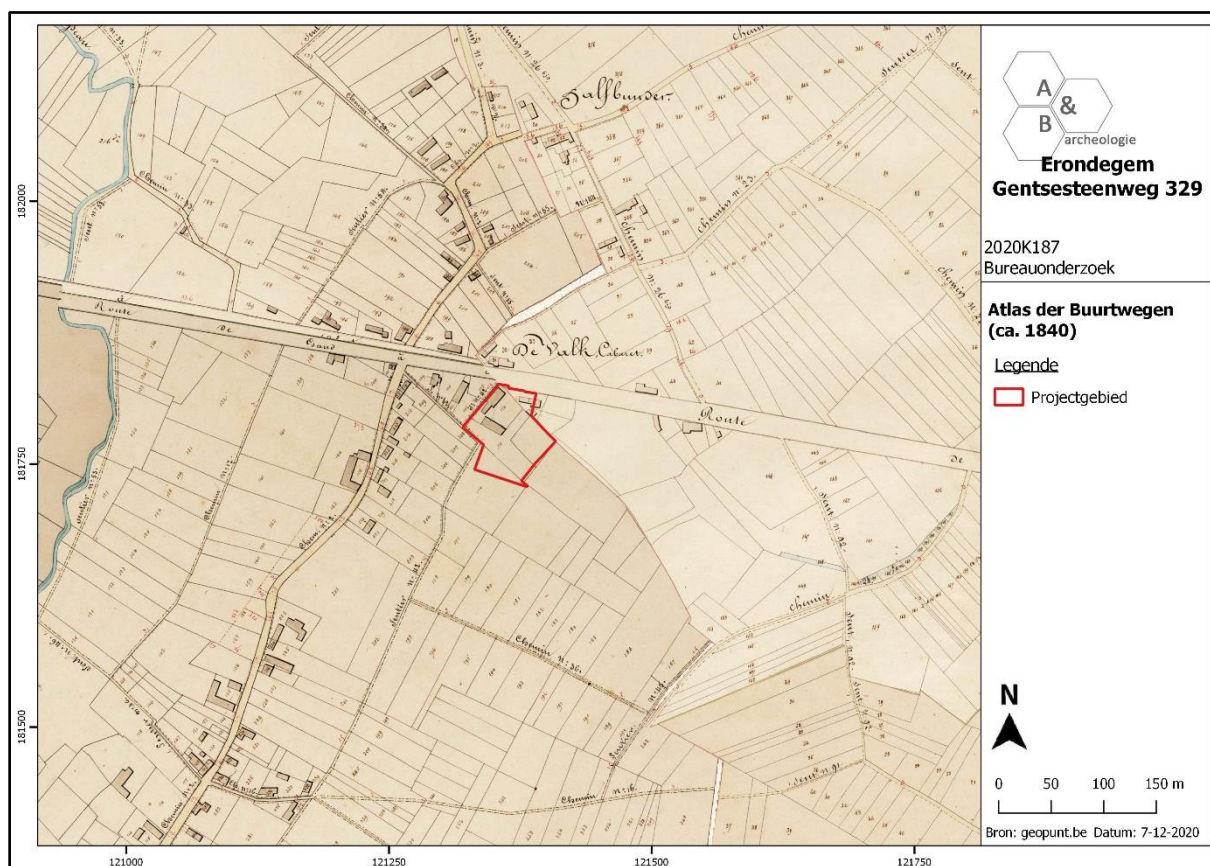
⁶ Gemeente Erpe-Mere s.d; Wikipedia 2017.

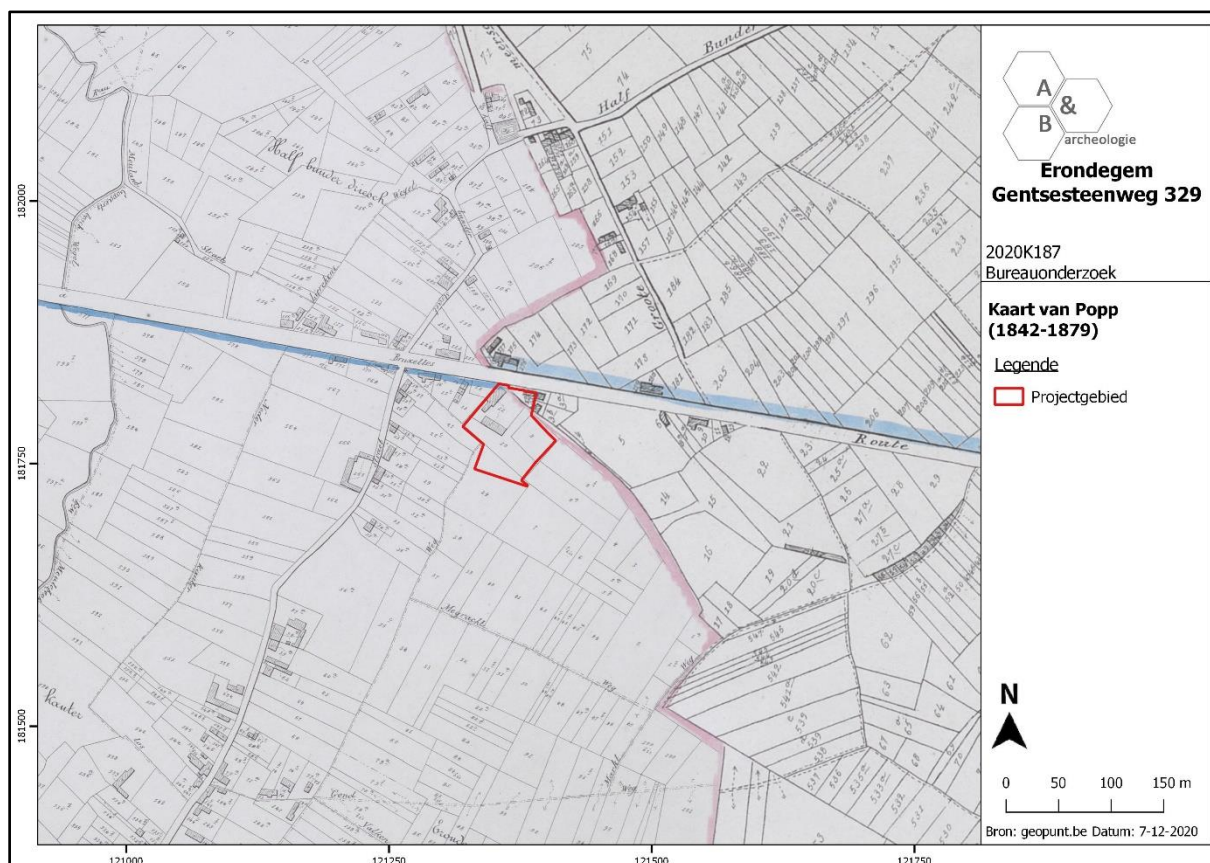
Figuur 18 Benaderende aanduiding van het plangebied op de Villaretk kaart (1745-1748) (bron: geopunt.be).

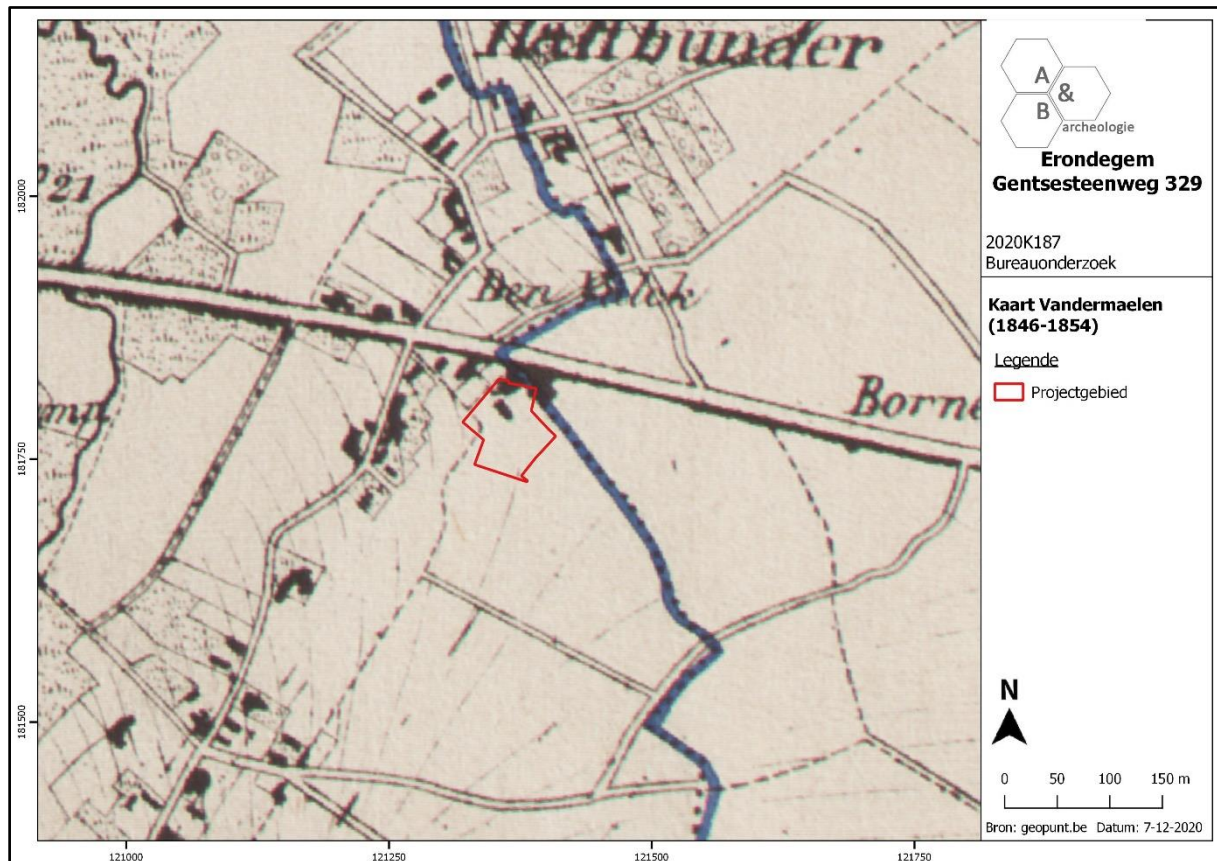
Figuur 19 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

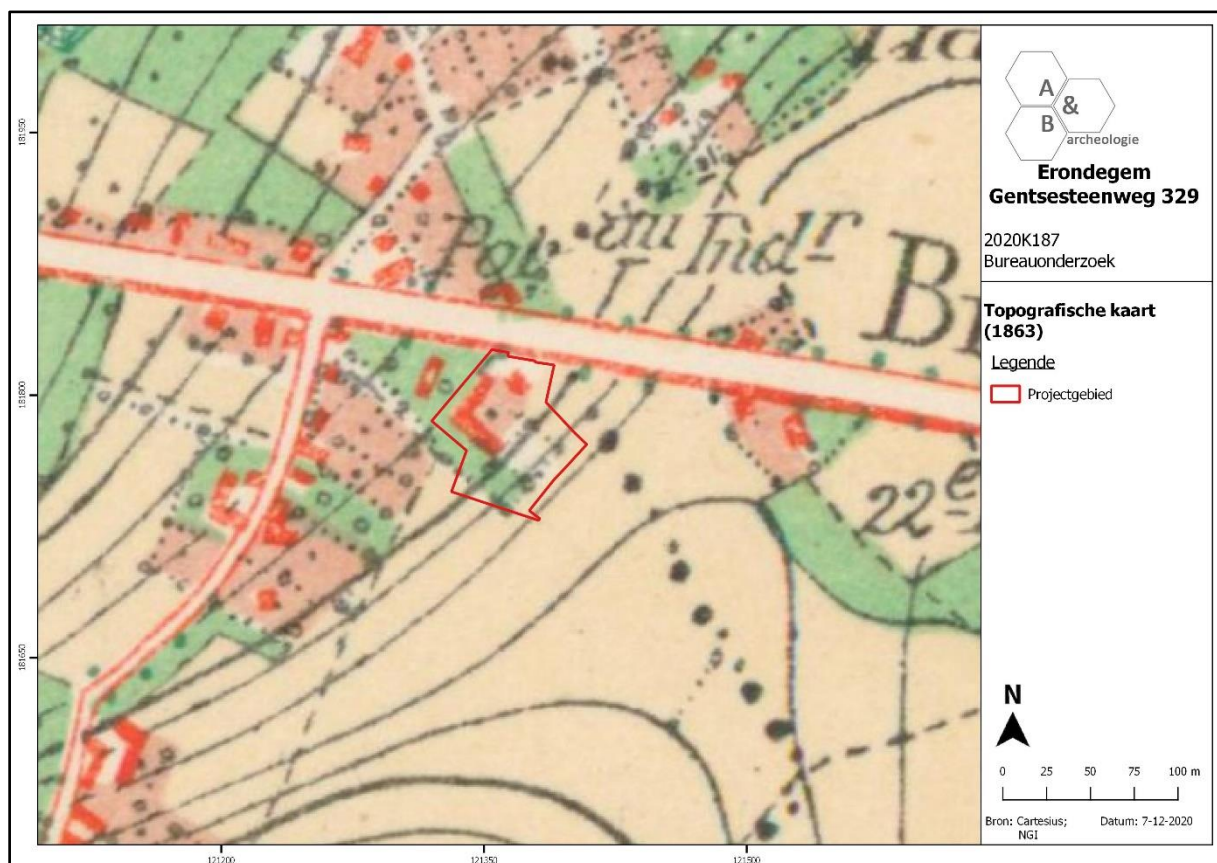
Figuur 20 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

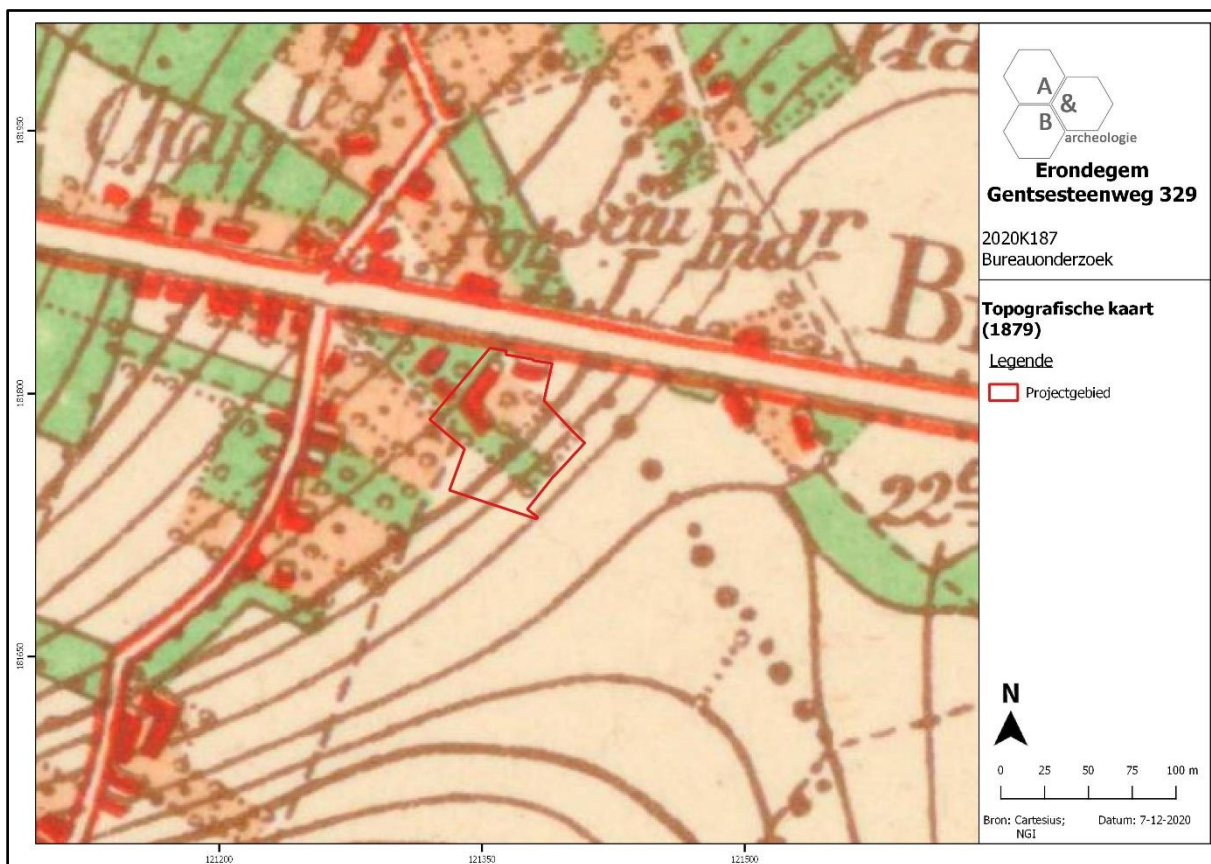
Figuur 21 Uitsnede uit de Poppkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

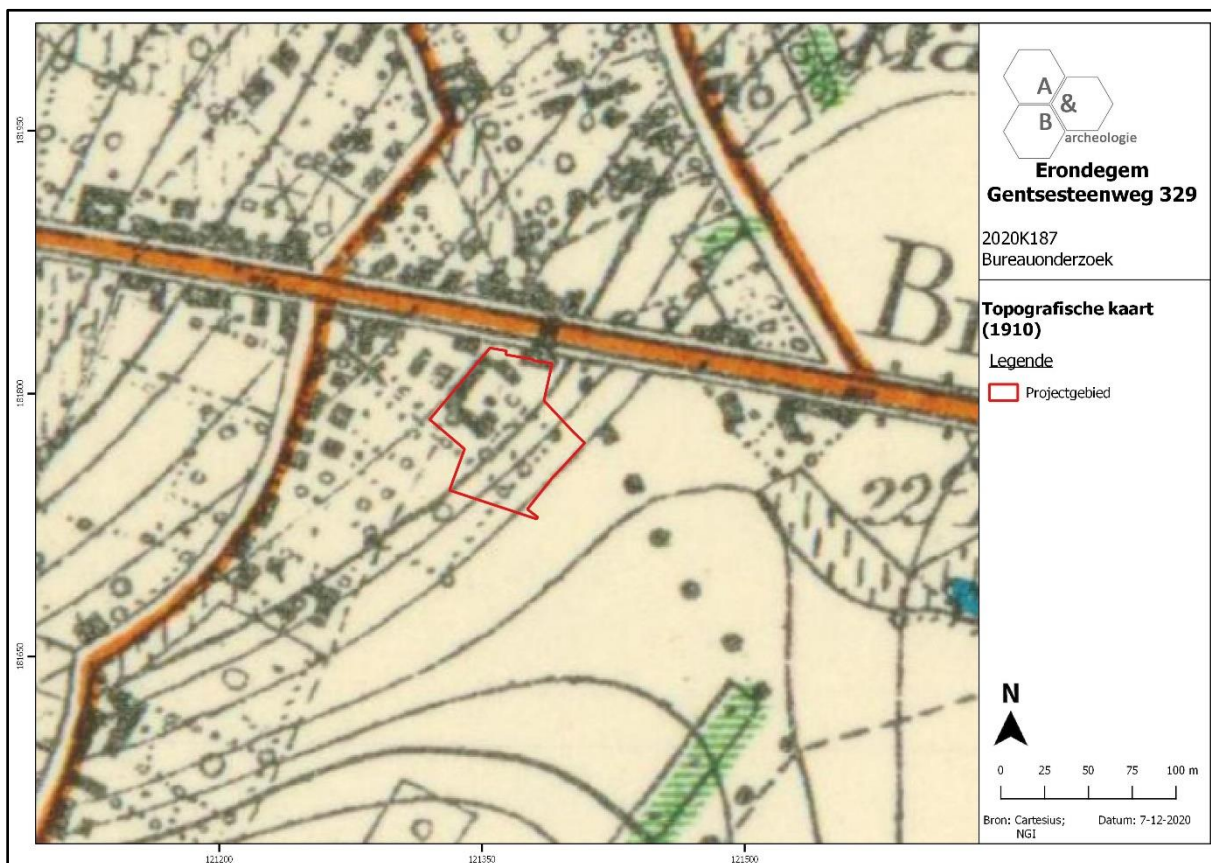
Figuur 22 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

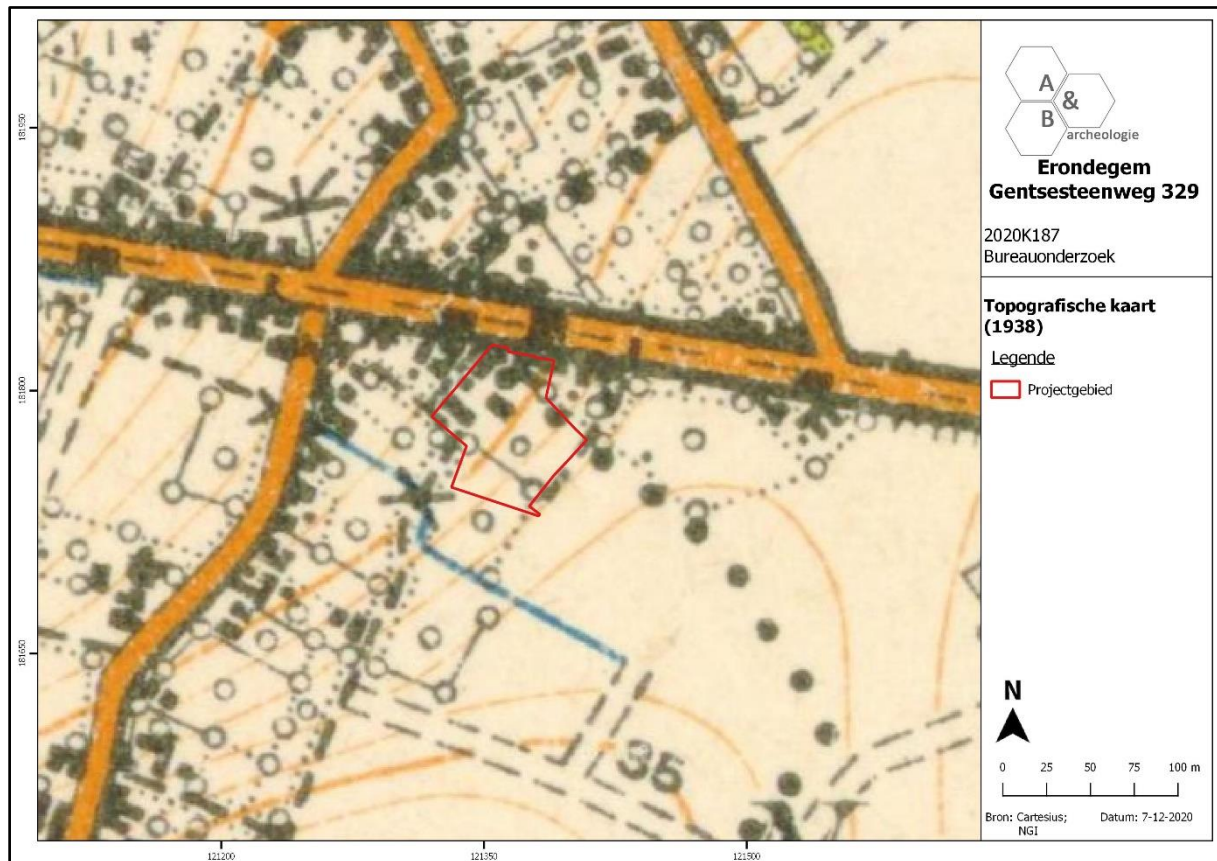
Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1863 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

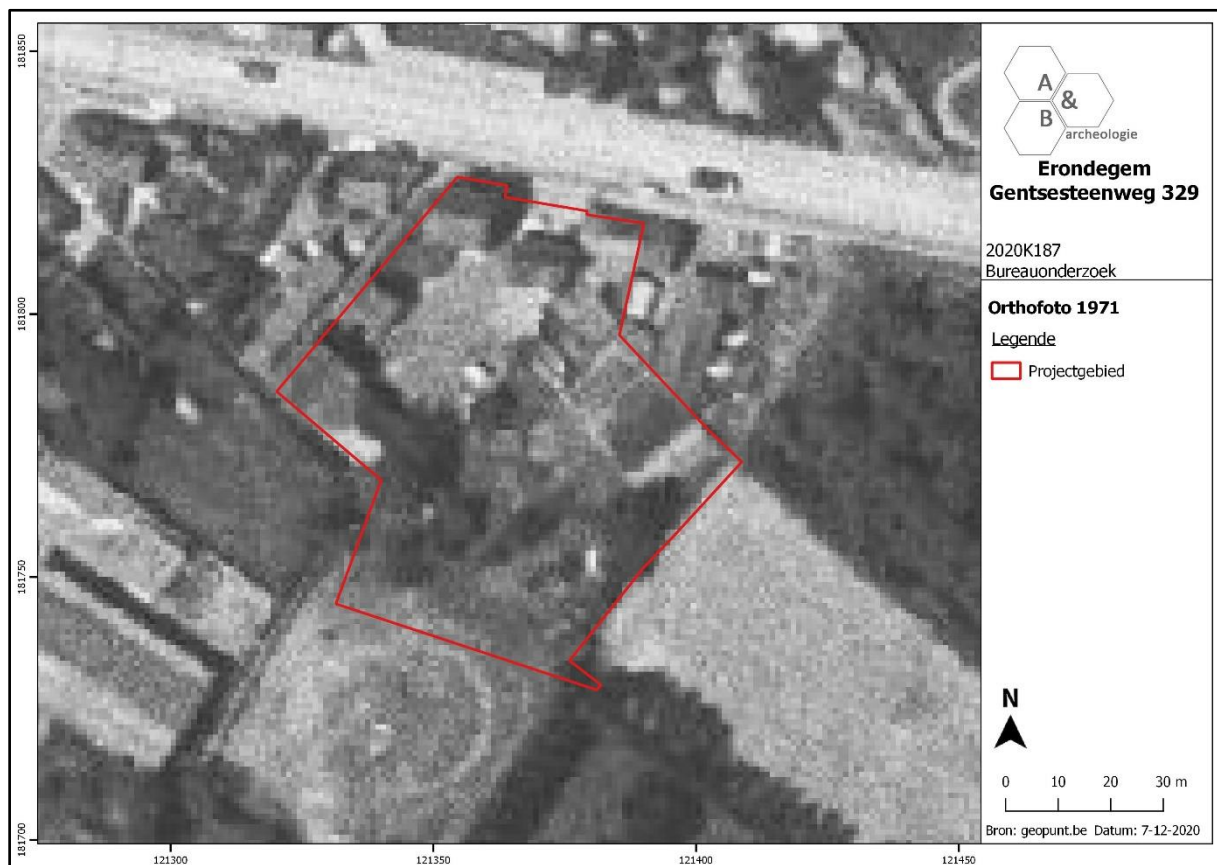
Figuur 24 Uitsnede uit de topografische kaart van 1879 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 25 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

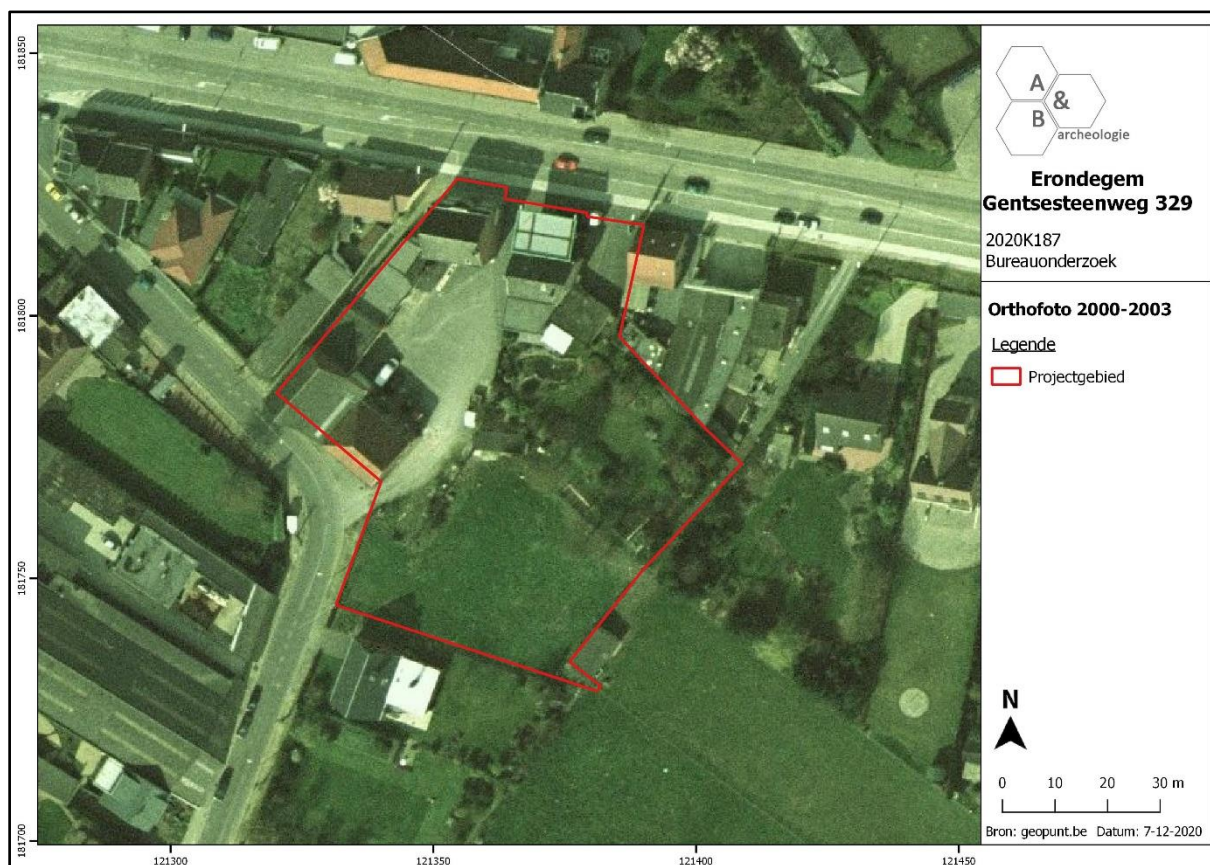
Figuur 26 Uitsnede uit de topografische kaart van 1938 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

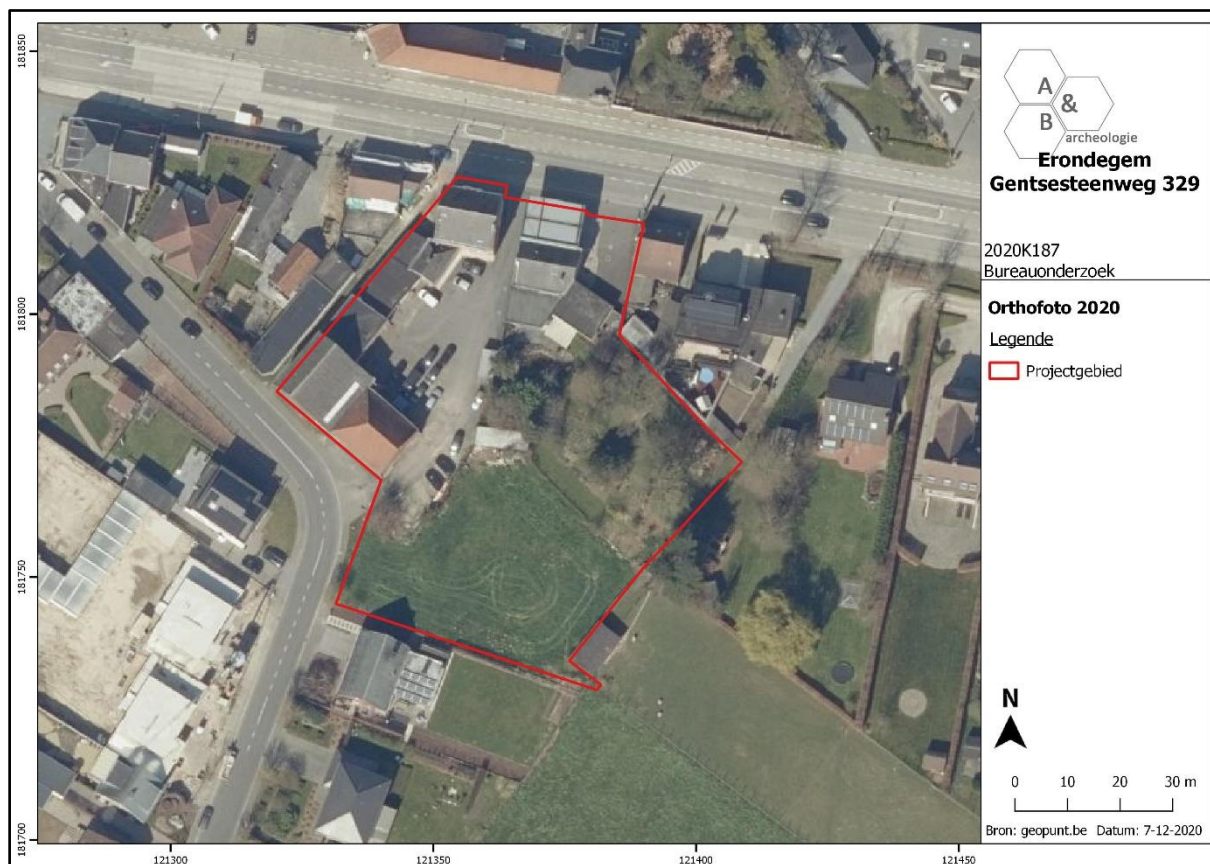
Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

Figuur 28 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

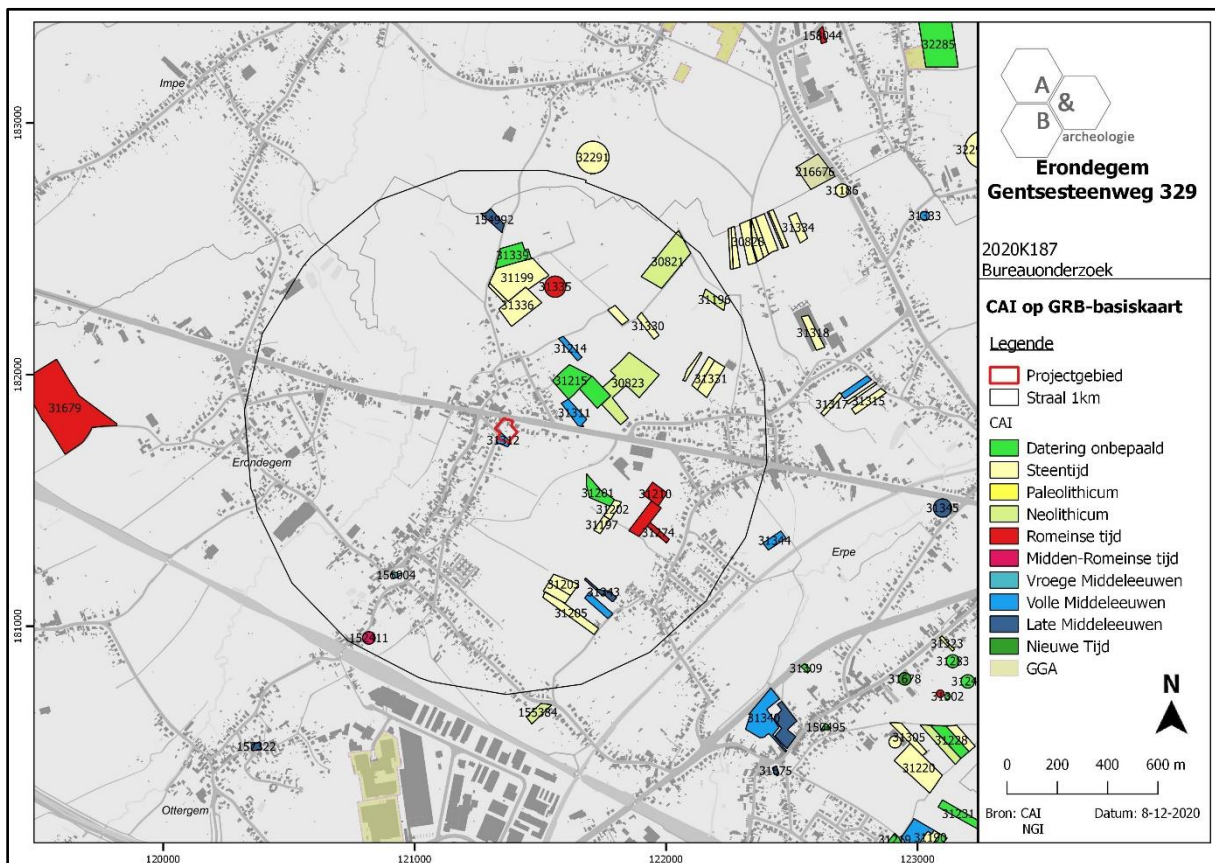
Figuur 29 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

Figuur 30 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be).

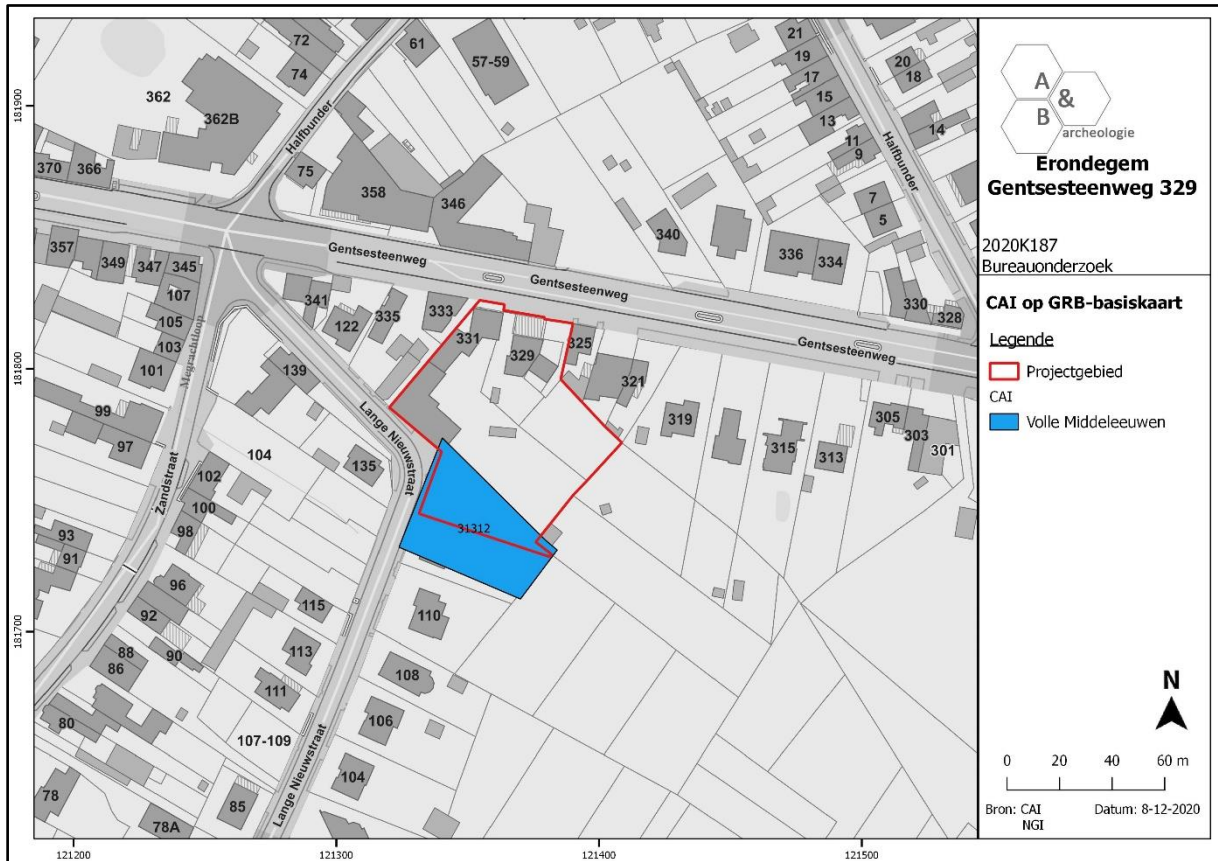
2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris worden in de omgeving van het projectgebied een aantal sites aangegeven. Een van de gekende sites (CAI ID 31312⁷) bevindt zich bovendien binnen de grenzen van het plangebied en rapporteert de vondst van verschillende aardewerkfragmenten in het zuidelijke deel van het terrein. Het betreft een sterk verweerde randscherf, te dateren vóór 1200, een fragment vroeg steengoed, te situeren in de 13de eeuw en verschillende fragmenten laat- en postmiddeleeuws aardewerk. In de ruimere omgeving zijn daarnaast verschillende vindplaatsen gekend. Hoewel deze vindplaatsen quasi alle het resultaat zijn van veldprospecties en er op een enkele uitzondering na nog geen gravend onderzoek plaatsvond in de omgeving van het plangebied, wijzen de gekende waarden op menselijke aanwezigheid in de omgeving van het plangebied vanaf de steentijden, doorheen de Romeinse periode, de middeleeuwen en nieuwe tijden. Bovendien werd reeds materiaal uit de (volle) middeleeuwen aangetroffen binnen de grenzen van het terrein. De aanwezigheid van een site uit deze periode in de directe omgeving valt aldus niet uit te sluiten.

Figuur 31 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied (bron: CAI; NGI).

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Lange Nieuwstraat (erpe172)*.

Figuur 32 Detail van de CAI ter hoogte van het plangebied (bron: CAI; NGI).

2.5.1. Steentijden

Bij veldkartering in de regio ten westen van het plangebied werden op verschillende plaatsen lithische artefacten uit de steentijden (30821⁸, 30823⁹, 30825¹⁰, 30826¹¹, 30827¹², 30828¹³, 30831¹⁴, 31186¹⁵,

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe5)*.

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe9)*.

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe18)*.

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe20)*.

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe21)*.

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe22)*.

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe27)*.

¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Leedsesteenweg (erpe29)*.

31190¹⁶, 31191¹⁷, 31196¹⁸, 31197¹⁹, 31199²⁰, 31202²¹, 31203²², 31204²³, 31205²⁴, 31213²⁵, 31220²⁶, 31226²⁷, 31227²⁸, 31305²⁹, 31307³⁰, 31315³¹, 31317³², 31318³³, 31319³⁴, 31323³⁵, 31330³⁶, 31331³⁷, 31332³⁸, 31334³⁹, 31336⁴⁰, 32291⁴¹, 32293⁴², 154989⁴³, 154990⁴⁴, 154991⁴⁵, 155384⁴⁶) teruggevonden. De vindplaatsen situeren zich voornamelijk bovenop of op de rand van de noord-zuid georiënteerde rug en niet in de beekvalleien. Hoewel het om los vondstmateriaal gaat, aangetroffen in secundaire context, tonen deze vondsten aan dat de regio reeds lang door de mens gefrequenteerd wordt.

¹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Duinaartweg (erpe41)*.

¹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe42)*.

¹⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe54)*.

¹⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe59)*.

²⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (erpe61)*.

²¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe64)*.

²² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kouter (erpe67)*.

²³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kouter (erpe68)*.

²⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kruiskensstraat (erpe69)*.

²⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe84)*.

²⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe98)*.

²⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe142)*.

²⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe144)*.

²⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe217)*.

³⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe155)*.

³¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe177)*.

³² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe180)*.

³³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe184)*.

³⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe194)*.

³⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Dorpsstraat (erpe 219)*.

³⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe237)*.

³⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bosstraat (erpe245)*.

³⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bosstraat (erpe246)*.

³⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe256)*.

⁴⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (erpe60)*.

⁴¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpe*.

⁴² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Keiberg*.

⁴³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Ledeweg (Erpe 6)*.

⁴⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kromgrachtstraat (Erpe 13)*.

⁴⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (Erpe 23)*.

⁴⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kraaineststraat I*.

2.5.2. Metaaltijden

Tijdens veldprospectie aan de Krevelhoek te Erpe (CAI ID 30821⁴⁷ en CAI ID 31196⁴⁸) werd naast lithisch materiaal uit het midden-neolithicum ook materiaal uit de midden en late bronstijd aangetroffen.

2.5.3. Romeinse tijd

Ter hoogte van CAI locatie 31199⁴⁹ werd tijdens veldprospectie naast lithisch materiaal ook Romeinse *terra sigillata* uit de 2de eeuw n.C. aangetroffen. Ook aan de Kleinen Boskouter te Erpe (CAI ID 31202⁵⁰, 31210⁵¹, 31274⁵² en 31310⁵³) werden enkele Romeinse scherven, waaronder fragmenten van *dolia* en/of kruikwaar, *terra sigillata*, geversnist aardewerk, zeepwaar en gebruiksaardewerk aangetroffen. Ter hoogte van locatie 31310 werd eveneens een concentratie bouw materiaal vastgesteld. Mogelijk was er op deze plaats een bewoningssite aanwezig in de 2de-3de eeuw. Veldkartering ter hoogte van CAI locatie 31220⁵⁴ bracht eveneens enkele fragmenten Romeins aardewerk en Romeins of vroegmiddeleeuws bouw materiaal aan het licht. Romeins aardewerk werd verder ook ingezameld als losse vondst ter hoogte van de Duinaartweg te Erpe (CAI ID 31190)⁵⁵. Hier werd naast lithisch materiaal onder meer een wandscherf van een amfoor en een wandscherf, mogelijk afkomstig van een *dolium*, teruggevonden. Ook aan de Halfbunder te Erpe (CAI ID 31335)⁵⁶ op ca. 600m ten noordoosten van het plangebied werden tijdens veldprospectie aardewerkfragmenten, waaronder fragmenten van kruiken of kruikamforen, *dolia*, Spaanse amforen, fragmenten reducerend aardewerk en handgevormd aardewerk, alsook fragmenten keramisch bouw materiaal aangetroffen. Op ca. 990m ten zuidwesten van het plangebied werden in 1935 verder drie sestertii uit de tweede helft van de 2de eeuw en een geringe hoeveelheid Romeins aardewerk aangetroffen (CAI ID 152411)⁵⁷. Veldkartering bracht verder ook aan het Hoeksken te Erondegem, op ca. 1,8km ten westen van het plangebied, een vondstconcentratie Romeins aardewerk, bouw materiaal en glas aan het licht (CAI ID 31679)⁵⁸. De vondsten dateren tussen de 1ste en de 4de eeuw n.C. en kunnen mogelijk aan een landbouwuutbating worden gerelateerd. Ook aan de Ommeganglaan te Lede (CAI ID 158044)⁵⁹ wordt de vondst van Romeins aardewerk gerapporteerd. Tot slot wordt ter hoogte van CAI locatie 31240⁶⁰, op ca. 2km ten

⁴⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe5)*.

⁴⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe54)*.

⁴⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (erpe61)*.

⁵⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe64)*.

⁵¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe80)*.

⁵² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe210)*.

⁵³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe166)*.

⁵⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe98)*.

⁵⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Duinaartweg (erpe41)*.

⁵⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe259)*.

⁵⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kapelhofstraat I*.

⁵⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erondegem-Hoeksken*.

⁵⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Ommeganglaan 48*.

⁶⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe211)*.

zuidoosten van het plangebied, de vondst van enkele aardewerkfragmenten, waaronder Eifelwaar en een randfragment van een *mortarium* gekarteerd.

2.5.4. Middeleeuwen

Zoals reeds vermeld, wordt in het zuidelijke deel van het plangebied een volmiddeleeuwse vindplaats (CAI ID 31312⁶¹) aangegeven. Daarnaast worden in de ruimere omgeving van het terrein nog verschillende andere middeleeuwse sites gekarteerd. Ook uit deze periode zijn de meeste sites louter gekend via oppervlaktevondsten.

Ter hoogte van CAI locatie 152411⁶² worden zo naast Romeinse vondsten ook vondsten uit de vroege middeleeuwen, meer bepaald uit de Merovingische periode, gemeld. Het gaat om een randscherf met naar buiten gebogen verdikte rand, twee spinschijfjes, een kubusvormige parel en een dubbelconische oogparel.

Op ca. 270m ten oosten van het plangebied wordt de vondst van een wandfragment roodbeschilderd aardewerk uit de 10de tot 12de eeuw gerapporteerd (CAI ID 31311⁶³). Ook ter hoogte van CAI locatie 31214⁶⁴, iets verder naar het noorden, werd roodbeschilderd aardewerk uit deze periode aangetroffen.

Naast lithische artefacten werden verder ter hoogte van CAI locatie 30831⁶⁵, 31197⁶⁶, 31203⁶⁷, 31204⁶⁸ en 31205⁶⁹ enkele aardewerkfragmenten uit de volle, late en postmiddeleeuwen aangetroffen. Het betreft onder meer roodbeschilderd aardewerk uit de 10de-12de eeuw.

Bij veldprospecties aan de Kruiskensstraat te Erpe werd onder meer vol- (CAI ID 31342⁷⁰) en laatmiddeleeuws (CAI ID 31343⁷¹) aardewerk teruggevonden.

Ook ter hoogte van CAI locaties 31316⁷², 31333⁷³ en 31344⁷⁴ werden een wandscherven roodbeschilderd aardewerk aangetroffen naast enkele laat- en postmiddeleeuwse scherven.

⁶¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Lange Nieuwstraat (erpe172)*.

⁶² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kapelhofstraat I*.

⁶³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe171)*.

⁶⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe85)*.

⁶⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe27)*.

⁶⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe59)*.

⁶⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kouter (erpe67)*.

⁶⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kouter (erpe68)*.

⁶⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kruiskensstraat (erpe69)*.

⁷⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kruiskensstraat (erpe284)*.

⁷¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kruiskensstraat (erpe286)*.

⁷² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe179)*.

⁷³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Groenstraat (erpe254)*.

⁷⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Nerenbroek (erpe294)*.

Laatmiddeleeuws aardewerk werd eveneens aangetroffen ter hoogte van de Overimpestraat te Erpe (CAI ID 154992⁷⁵), op ca. 830m ten noorden van het plangebied.

Naast prospectievondsten zijn enkele middeleeuwse waarden gekend via historische bronnen en/of archeologisch onderzoek.

De parochiekerk van Sint-Pieters-in-Banden te Erondegem (CAI ID 156004⁷⁶) bevindt zich zo op ca. 700m ten zuidwesten van het terrein. Het eerste kerkgebouw dateert, gezien de wijding, vermoedelijk uit de vroege middeleeuwen. De kerk wordt voor het eerst vermeld in 1108. Het huidige gebouw bevat nog enkele oude elementen, waaronder het 14de-eeuwse gotische koor.

Op ca. 1,6km ten zuidoosten van het plangebied wordt de zogenaamde Kasteelberg (CAI ID 31340⁷⁷) aangeduid. Deze middeleeuwse mottesite tekent zich af in het landschap door een opperhof dat zich ca. 15m boven het neerhof situeert. De oorspronkelijke site was voorzien van een ringgracht, waarvan enkel de noordwestelijke zijde bewaard is. Tijdens veldprospectie werden op deze locatie vier wandscherven reducerend gebakken aardewerk, verschillende postmiddeleeuwse scherven en enkele dierenbeenderen aangetroffen. Opgravingen in 1898 toonden aan dat de site verschillende bewoningsfasen heeft gekend. Het kasteel, mogelijk een castrale motte, wordt voor het eerst vermeld in 1057 en wordt in de 15de eeuw omgebouwd tot kasteel. Het gebouw zou aan het einde van de 16de eeuw in verval zijn geraakt. Meteen ten zuidoosten van deze site werd in 2013 een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem (CAI ID 206973⁷⁸) uitgevoerd. Hierbij kwam een grachtencomplex aan het licht dat mogelijk in verband staat met de motte. Daarnaast werden ook enkele uitbraaksporen en kuilen uit dezelfde periode geregistreerd.

De Sint-Martinuskerk van Erpe (CAI ID 31675⁷⁹) bevindt zich op ca. 1,7km ten zuidoosten van het plangebied. De huidige neoclassicistische kerk werd gebouwd in 1834 en is dwars georiënteerd op haar 14de tot 16de-eeuwse voorganger.

Op ca. 1,8km ten oosten van het plangebied wordt de laatmiddeleeuwse hoeve Hof te Cothem (CAI ID 31345⁸⁰) aangegeven. De oudste bronnen over deze hoeve gaan terug tot de 14de eeuw. Het complex verdwijnt vermoedelijk aan het einde van de 18de eeuw.

⁷⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (Erpe 172)*.

⁷⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Parochiekerk Sint-Pieters-in-Banden*.

⁷⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kasteelberg (erpe280)*.

⁷⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *motte*.

⁷⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Sint-Martinuskerk (erpe276)*.

⁸⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Hof te Cothem (erpe 302)*.

2.5.5. Nieuwe tijd

Op ca. 1,9km ten zuidoosten van het plangebied wordt de verdwenen graanwindmolen van Erpe (CAI ID 31678⁸¹) aangegeven. De molen werd gebouwd eind 1783 of kort daarna en werd totaal vernield tijdens de Eerste Wereldoorlog. Kort nadien werd hij opnieuw opgebouwd om in 1959 ontmanteld te worden.

2.5.6. Onbepaalde datering

Tot slot worden in de nabije omgeving van het terrein nog enkele CAI-locaties met onbepaalde datering gekarteerd. Het gaat veelal om prospectievondsten van niet nader te dateren, ongeretoucheerde afslagen uit de steentijden (CAI ID 31200⁸², 31201⁸³, 31215⁸⁴, 31228⁸⁵, 31231⁸⁶, 31248⁸⁷, 31283⁸⁸, 31302⁸⁹, 31309⁹⁰ en 31339⁹¹). Op verschillende van deze locaties werd eveneens Romeins, vol-, laat- en/of postmiddeleeuws schervenmateriaal teruggevonden.

Aan de Bellaertstraat te Lede (CAI ID 32285⁹²), op ca. 2,3km ten noordoosten van het plangebied worden daarnaast ‘overblijfsels van een prehistorische nederzetting’ gerapporteerd. Daarnaast werden enkele munten, waaronder een zilveren munt van Vitellius (69 n.C.), vaatwerkfragmenten en maalsteenfragmenten uit de Romeinse periode teruggevonden.

Tijdens het uitgraven van een kelder ter hoogte van de Grote Zadelweg 50 (CAI ID 150495⁹³), op ca. 1,7km ten zuidoosten van het plangebied, stootte de eigenaar van het huis op een zwartbruine cirkelrand met diameter van ca. 1m. Het spoor werd geïnterpreteerd als restant van een eiken waterput.

⁸¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Graanwindmolen Erpe (erpe279)*.

⁸² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe62)*.

⁸³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe63)*.

⁸⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe86)*.

⁸⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe145)*.

⁸⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe 212)*.

⁸⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe 152)*.

⁸⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe213)*.

⁸⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe 214)*.

⁹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Oudenaardsesteenweg (erpe161)*.

⁹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (erpe273)*.

⁹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bellaert*.

⁹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg 50*.

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Het plangebied situeert zich op ca. 700m ten noordoosten van de dorpskern van Erondegem, een deelgemeente van Erpe-Mere. Concrete informatie over de ontwikkeling van het plangebied kan afgeleid worden uit cartografische bronnen. De oudst betrouwbare bron is de Villaretkaart uit 1745-1748. De Gentsesteenweg is dan reeds aanwezig, ter hoogte van het plangebied zijn aan de steenweg enkele losstaande gebouwen te zien. De rest van het terrein is onbebouwd. De Lange Nieuwstraat wordt nog niet afgebeeld, wel de Zandstraat verder ten westen. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld, het is wel niet duidelijk of de bebouwing in het noorden net wel of net niet binnen het plangebied te situeren is. Ten oosten wordt een vijver aangeduid. Ten zuiden van de bebouwing aan de Gentsesteenweg liggen landbouwgronden. Op de meer gedetailleerde Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840 is duidelijk bebouwing in de vorm van vier volumes op te merken in het noordelijke deel van het terrein, aansluitend bij de Gentsesteenweg. De rest van het plangebied is onbebouwd. In deze periode komt ook een pad (sentier n°42) in gebruik ter hoogte van de huidige Lange Nieuwstraat. De kaart van Popp (ca. 1842-1879) en Vandermaelen (ca. 1846-1854) vertonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaarten uit de tweede helft van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw wordt een L-vormig bouwvolume aangegeven in het noordwesten van het terrein. Ten noordoosten ervan bevindt zich een rechthoekig gebouwtje. Het plangebied blijft verder onbebouwd. Ook de kaart van 1938 geeft bebouwing weer in het noordelijke deel van het terrein. Deze bebouwing wordt omgeven door verhardingen en breidt zich in de loop der tijd verder uit tot de huidige situatie; de huidige bebouwing gaat echter niet terug tot de gebouwen afgebeeld op de kaart van 1840. Het zuidelijke deel van het plangebied bleef steeds onbebouwd en is in gebruik als achtertuin en weiland. Afgaande op het historisch kaartmateriaal en de luchtfoto's kan gesteld worden dat het zuidelijke deel van het plangebied steeds onbebouwd is geweest waardoor archeologische sporen een gunstige bewaring kunnen kennen. Het noordelijke deel van het terrein is echter reeds sinds het midden van de 19de eeuw deels bebouwd en verhard. De recente bebouwing kan daarbij mogelijk oudere sporen hebben verstoord. Drie gebouwen zijn onderkelderd, en rond het tankstation zijn veel ondergrondse structuren/nutsvoorzieningen aanwezig.

- Landschappelijk gezien bevindt Erondegem zich in het Schelde-Dender Interfluvium. De regio rond het plangebied wordt gekenmerkt door hogere ruggen en dieper ingesneden alluviale valleien. Het plangebied bevindt zich op de noordelijke flank van een dergelijke heuvelrug. De heuvelrug wordt in het westen begrensd door de vallei van de Molenbeek, die verder naar het noordoosten, nabij Wichelen, uitmondt in de Schelde, en in het oosten door de vallei van de Ter Erpenbeek, die verder naar het noordoosten, nabij Aalst, uitmondt in de Dender. De Megrachtloop vormt een aftakking van de Molenbeek tot meteen ten zuidwesten van het plangebied. De Molenbeek zelf vloeit op ca. 400m ten westen, de Ter Erpenbeek op ca. 1,5km ten oosten van het terrein. De Puttingbeek en de Trotgracht situeren zich op ca. 600m ten noorden van het plangebied. Op het gedetailleerde digitale hoogtemodel van het plangebied is te zien dat het maaiveld van het terrein geleidelijk daalt van oost naar west, het terrein volgt aldus het natuurlijk reliëf van de heuvelrug op de flank waarvan het gelegen is. Het geaccidenteerde verloop in het centrale oostelijke deel is vermoedelijk te wijten aan de

aanwezige vegetatie in dit deel van het terrein. De bodemkaart karteert het plangebied als bebouwde zone (type OB). Het zijn kunstmatige gronden waarbij het originele bodemprofiel door ingrijpen van de mens is gewijzigd of vernietigd. In de directe omgeving worden voornamelijk Ldc, Lcc en Lba bodems gekarteerd. De originele bodem betreft vermoedelijk dan ook een (matig) droge tot matig natte zandleembodem met (verbrokkelde) textuur B-horizont.

- Er gebeurde tot op heden nog maar weinig gravend archeologisch onderzoek in de omgeving van het plangebied. De gekende archeologische waarden zijn quasi alle het resultaat van uitgebreide veldkarteringen in de regio. Het vondstmateriaal dat hierbij werd aangetroffen, wijst er echter wel op dat de omgeving van het plangebied reeds werd gefrequentieerd sinds de steentijden. Ook vondsten uit de metaaltijden, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe tijd zijn gekend. Bovendien werden in het verleden tijdens een veldprospectie binnen het zuidelijke deel van het terrein enkele aardewerkfragmenten teruggevonden. Het betreft een sterk verweerde randscherf, te dateren vóór 1200, een fragment vroeg steengoed, te situeren in de 13de eeuw en verschillende fragmenten laat- en postmiddeleeuws aardewerk. De aanwezigheid van een site uit deze periode in de directe omgeving valt aldus niet uit te sluiten.

- Op basis van bovenstaande gegevens kan aan het plangebied een eerder hoge archeologische verwachting worden toegekend, en er kunnen zowel in situ bewaarde steentijd artefactensites (gunstige landschappelijke ligging op de flank van een hogere rug uitkijkend over een beekvallei, mogelijk gunstige bodem aanwezig) als sites met grondsporen aanwezig zijn, met hoge trefkans op sites uit de middeleeuwen en nieuwe tijd.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

In eerste instantie zal de huidige bebouwing, verharding en begroeiing worden verwijderd. Het bestaande tankstation blijft echter behouden. Vervolgens zal een nieuw winkelgebouw worden opgericht in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Het gebouw bestaat uit een winkelruimte en ingang (ca. 1735m²) en een magazijn met sociale lokalen (ca. 220m²). Aan het magazijn wordt een laad- en loskade voorzien. Onder de winkel wordt een semi-ondergrondse, halfopen parking voorzien die tot op een diepte van ca. 2m onder maaiveld wordt uitgegraven. Achter de winkel wordt een wadi aangelegd. Het noordwestelijke deel van het plangebied wordt ingenomen door een nieuw aan te leggen parking. Het complex wordt toegankelijk gemaakt vanop zowel de Gentsesteenweg als de Lange Nieuwstraat. Rondom de nieuwe winkel en aangrenzende parking worden groenstroken voorzien. De geplande werken zullen een aanzienlijke impact hebben op de bodem: de sloop en opbraakwerken, het bouwrijp maken van het terrein, het uitgraven van de parkeergarage, de aanleg van nieuwe verhardingen en parkeergelegenheden, de aanleg van nutsleidingen en -voorzieningen, de bouw van de nieuwe winkelruimte, de omgevingsaanleg etc. Ook het werfverkeer zal een impact hebben op het bodemarchief. Er moet uitgegaan worden van een algemene verstoringsdiepte van ca. 80cm, en nog diepere ingrepen ter hoogte van de semi-ondergrondse parking en de nutsvoorzieningen.

Het terrein kent een eerder hoge archeologische verwachting. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. Zowel steentijd artefactensites als sites met grondsporen zijn in deze fase van het archeologietraject niet uit te sluiten. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig

archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van deze regio, waarvoor reeds enkele indicaties voorhanden zijn maar waar gravend archeologisch onderzoek zeer schaars is. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na afbraak van de gebouwen.

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

In dit geval is deze onderzoeksmethode noodzakelijk om uit te voeren. De landschappelijke ligging en het archeologisch kader van het plangebied wijzen echter op een verhoogd potentieel voor steentijd artefactensites. Verder kan tijdens het landschappelijk bodemonderzoek de bodemopbouw van het plangebied meer precies in kaart worden gebracht en kan een beeld gevormd worden over de verstoringsgraad. Het voorstel voor het landschappelijk bodemonderzoek, door middel van boringen, wordt in het programma van maatregelen verder uitgewerkt en verduidelijkt.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De toplaag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden. Wel dienen tijdens het proefsleuvenonderzoek de sleufvlakken en de grondhopen met de metaaldetector worden geïnspecteerd.

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

In dit geval is deze onderzoeksmethode mogelijk van toepassing als blijkt dat er tijdens de landschappelijke boringen vastgesteld wordt dat er mogelijk steentijdsites aanwezig kunnen zijn. De te volgen strategie en methodiek hangt bijgevolg af van de landschappelijke boorresultaten.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Het doel van proefputten in functie van steentijd artefactensites is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In dit geval is deze onderzoeksmethode mogelijk van toepassing als blijkt dat er tijdens de archeologische boringen vastgesteld wordt dat er steentijdsites aanwezig kunnen zijn. De te volgen strategie en methodiek hangt bijgevolg af van de archeologische boorresultaten.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.

Gezien de aard van de site, de geplande werken en het archeologisch verwachtingspatroon is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk om archeologische sites met grondsporen op te sporen. Deze proefsleuven moeten aangelegd worden na het uitvoeren van de

landschappelijke boringen (en na een eventueel archeologisch booronderzoek en/of steentijd proefputtenonderzoek), tenzij er geen relevant archeologisch niveau meer bewaard is op het terrein. Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het plangebied situeert zich op ca. 700m ten noordoosten van de dorpskern van Erondegem, een deelgemeente van Erpe-Mere. Concrete informatie over de ontwikkeling van het plangebied kan afgeleid worden uit cartografische bronnen. De oudst betrouwbare bron is de Villaretkaart uit 1745-1748. De Gentsesteenweg is dan reeds aanwezig, ter hoogte van het plangebied zijn aan de steenweg enkele losstaande gebouwen te zien. De rest van het terrein is onbebouwd. De Lange Nieuwstraat wordt nog niet afgebeeld, wel de Zandstraat verder ten westen. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld, het is wel niet duidelijk of de bebouwing in het noorden net wel of net niet binnen het plangebied te situeren is. Ten oosten wordt een vijver aangeduid. Ten zuiden van de bebouwing aan de Gentsesteenweg liggen landbouwgronden. Op de meer gedetailleerde Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840 is duidelijk bebouwing in de vorm van vier volumes op te merken in het noordelijke deel van het terrein, aansluitend bij de Gentsesteenweg. De rest van het plangebied is onbebouwd. In deze periode komt ook een pad (sentier n°42) in gebruik ter hoogte van de huidige Lange Nieuwstraat. De kaart van Popp (ca. 1842-1879) en Vandermaelen (ca. 1846-1854) vertonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaarten uit de tweede helft van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw wordt een L-vormig bouwvolume aangegeven in het noordwesten van het terrein. Ten noordoosten ervan bevindt zich een rechthoekig gebouwtje. Het plangebied blijft verder onbebouwd. Ook de kaart van 1938 geeft bebouwing weer in het noordelijke deel van het terrein. Deze bebouwing wordt omgeven door verhardingen en breidt zich in de loop der tijd verder uit tot de huidige situatie; de huidige bebouwing gaat echter niet terug tot de gebouwen afgebeeld op de kaart van 1840. Het zuidelijke deel van het plangebied bleef steeds onbebouwd en is in gebruik als achtertuin en weiland. Op de CAI wordt in het zuidelijke deel van het plangebied een archeologische vindplaats aangegeven. Het gaat om een oppervlaktevondst waarbij nog geen gravend onderzoek werd uitgevoerd.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Afgaande op het historisch kaartmateriaal en de luchtfoto's kan gesteld worden dat het zuidelijke deel van het plangebied steeds onbebouwd is geweest waardoor archeologische sporen een gunstige bewaring kunnen kennen. Het noordelijke deel van het terrein is echter reeds sinds het midden van de 19de eeuw deels bebouwd en verhard. De recente bebouwing kan daarbij mogelijk oudere sporen hebben verstoord. Drie gebouwen zijn onderkelderd, en rond het tankstation zijn veel ondergrondse structuren/nutsvoorzieningen aanwezig.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Deze vraag kan op basis van enkel het bureauonderzoek niet beantwoord worden.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

In eerste instantie zal de huidige bebouwing, verharding en begroeiing worden verwijderd. Het bestaande tankstation blijft echter behouden. Vervolgens zal een nieuw winkelgebouw worden opgericht in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Het gebouw bestaat uit een winkelruimte en ingang (ca. 1735m²) en een magazijn met sociale lokalen (ca. 220m²). Aan het magazijn wordt een laad- en loskade voorzien. Onder de winkel wordt een semi-ondergrondse, halfopen parking voorzien die tot op een diepte van ca. 2m onder maaiveld wordt uitgegraven. Achter de winkel wordt een wadi aangelegd. Het noordwestelijke deel van het plangebied wordt ingenomen door een nieuw aan te leggen parking. Het complex wordt toegankelijk gemaakt vanop zowel de Gentsesteenweg als de Lange Nieuwstraat. Rondom de nieuwe winkel en aangrenzende parking worden groenstroken voorzien. De geplande werken zullen een aanzienlijke impact hebben op de bodem: de sloop en opbraakwerken, het bouwrijp maken van het terrein, het uitgraven van de parkeergarage, de aanleg van nieuwe verhardingen en parkeergelegenheden, de aanleg van nutsleidingen en -voorzieningen, de bouw van de nieuwe winkelruimte, de omgevingsaanleg etc. Ook het werfverkeer zal een impact hebben op het bodemarchief. Er moet uitgegaan worden van een algemene verstoringsdiepte van ca. 80cm, en nog diepere ingrepen ter hoogte van de semi-ondergrondse parking en de nutsvoorzieningen.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Op de CAI wordt in het zuidelijke deel van het plangebied een archeologische vindplaats aangegeven. Het gaat om een oppervlaktevondst waarbij nog geen gravend onderzoek werd uitgevoerd. De aan- of afwezigheid van een archeologische site met grondsporen of een steentijd artefactensite kan echter niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek alleen.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

In eerste instantie dient een landschappelijk booronderzoek te gebeuren, waarbij verspreid over het terrein een aantal boringen worden uitgevoerd. Indien blijkt dat bij dit onderzoek archeologische niveaus met potentieel voor steentijdsites bewaard zijn op een deel of over het volledige terrein, dient een verder verkennend archeologisch booronderzoek te gebeuren. Deze onderzoeksvorm valt onder een vooronderzoek met ingreep in de bodem. Dit onderzoek bestaat uit een boorpuntenraster, waarbij de parallelle raaien 10m uit elkaar staan en de boorpunten op de boorraai 12m uit elkaar. De keuze van het boorgrid is gebaseerd op basis van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek. Het opgeboorde residu dient uitgezeefd te worden en gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten. Op de locatie waar er *in situ* steentijdartefacten vastgesteld werden, dient ofwel een verder vooronderzoek gericht op steentijd te gebeuren om de site beter te kunnen afbakenen (door middel van waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten in functie van steentijd artefactensites), ofwel kan er direct worden overgegaan naar een opgraving indien er voldoende gegevens voorhanden zijn voor het opmaken van een programma van maatregelen hiervoor.

De tweede fase bestaat uit een proefsleuvenonderzoek. Deze fase kan volgen na het landschappelijk booronderzoek, indien de resultaten hiervan negatief zijn (= geen potentieel voor steentijd). Indien er bij de landschappelijke boringen wordt vastgesteld dat het archeologisch niveau is verstoord op bepaalde delen van het plangebied, dan kan de zone waar proefsleuven dienen aangelegd te worden beperkt worden. Het sleuvenonderzoek bestaat uit het aanleggen van parallelle sleuven. De sleuven hebben als doel om het archeologisch potentieel voor sites met grondsporen in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Erondegem (Erpe-Mere) Gentsesteenweg 329 (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingreep een oppervlakte van 1000m² of meer beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein heeft een oppervlakte van ca. 4.919,71m² en heeft een onregelmatige vorm. Het sluit in het noorden aan op de Gentsesteenweg, ter hoogte van huisnummers 329 en 331, en in het zuidwesten op de Lange Nieuwstraat, tussen huisnummers 120 en 122. Het plangebied omvat een tankstation en de achterliggende gebouwen met huisnummer Gentsesteenweg 329 en het woonhuis en de achterliggende bijgebouwen ter hoogte van huisnummer 331. Het noordelijke en noordwestelijke deel van het plangebied is aldus bebouwd en verhard. Onder 3 van de gebouwen is een kelder aanwezig, zie de figuur hieronder voor de lokalisering ervan. Rond het tankstation en het bijhorende gebouw zijn diverse ondergrondse structuren aanwezig: brandstoftanks, regenwaterputten, nutsleidingen, een vijver, e.d. Centraal langs de oostelijke zijde van het plangebied is een bosje aanwezig. Het zuidelijke terreindeel is onbebouwd.

Het plangebied situeert zich op ca. 700m ten noordoosten van de dorpskern van Erondegem, een deelgemeente van Erpe-Mere. Concrete informatie over de ontwikkeling van het plangebied kan afgeleid worden uit cartografische bronnen. De oudst betrouwbare bron is de Villaretkaart uit 1745-1748. De Gentsesteenweg is dan reeds aanwezig, ter hoogte van het plangebied zijn aan de steenweg enkele losstaande gebouwen te zien. De rest van het terrein is onbebouwd. De Lange Nieuwstraat wordt nog niet afgebeeld, wel de Zandstraat verder ten westen. De Ferrariskaart uit ca. 1777 toont een gelijkaardig beeld, het is wel niet duidelijk of de bebouwing in het noorden net wel of net niet binnen het plangebied te situeren is. Ten oosten wordt een vijver aangeduid. Ten zuiden van de bebouwing aan de Gentsesteenweg liggen landbouwgronden. Op de meer gedetailleerde Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840 is duidelijk bebouwing in de vorm van vier volumes op te merken in het noordelijke deel van het terrein, aansluitend bij de Gentsesteenweg. De rest van het plangebied is onbebouwd. In deze periode komt ook een pad (sentier n°42) in gebruik ter hoogte van de huidige Lange Nieuwstraat. De kaart van Popp (ca. 1842-1879) en Vandermaelen (ca. 1846-1854) vertonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaarten uit de tweede helft van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw wordt een L-vormig bouwvolume aangegeven in het noordwesten van het terrein. Ten noordoosten ervan bevindt zich een rechthoekig gebouwtje. Het plangebied blijft verder onbebouwd. Ook de kaart van 1938 geeft bebouwing weer in het noordelijke deel van het terrein. Deze bebouwing wordt omgeven door verhardingen en breidt zich in de loop der tijd verder uit tot de huidige situatie; de huidige bebouwing gaat echter niet terug tot de gebouwen afgebeeld op de kaart van 1840. Het zuidelijke deel van het plangebied bleef steeds onbebouwd en is in gebruik als achtertuin en weiland. Afgaande op het historisch kaartmateriaal en de luchtfoto's kan gesteld worden dat het zuidelijke deel van het plangebied steeds onbebouwd is geweest waardoor archeologische sporen een gunstige bewaring kunnen kennen. Het noordelijke deel van het terrein is echter reeds sinds het midden van de 19de eeuw deels bebouwd en verhard. De recente bebouwing kan daarbij mogelijk

oudere sporen hebben verstoord. Drie gebouwen zijn onderkelderd, en rond het tankstation zijn veel ondergrondse structuren/nutsvoorzieningen aanwezig.

Landschappelijk gezien bevindt Erondegem zich in het Schelde-Dender Interfluvium. De regio rond het plangebied wordt gekenmerkt door hogere ruggen en dieper ingesneden alluviale valleien. Het plangebied bevindt zich op de noordelijke flank van een dergelijke heuvelrug. De heuvelrug wordt in het westen begrensd door de vallei van de Molenbeek, die verder naar het noordoosten, nabij Wichelen, uitmondt in de Schelde, en in het oosten door de vallei van de Ter Erpenbeek, die verder naar het noordoosten, nabij Aalst, uitmondt in de Dender. De Megrachtloop vormt een aftakking van de Molenbeek tot meteen ten zuidwesten van het plangebied. De Molenbeek zelf vloeit op ca. 400m ten westen, de Ter Erpenbeek op ca. 1,5km ten oosten van het terrein. De Puttingbeek en de Trotgracht situeren zich op ca. 600m ten noorden van het plangebied. Op het gedetailleerde digitale hoogtemodel van het plangebied is te zien dat het maaiveld van het terrein geleidelijk daalt van oost naar west, het terrein volgt aldus het natuurlijk reliëf van de heuvelrug op de flank waarvan het gelegen is. Het geaccidenteerde verloop in het centrale oostelijke deel is vermoedelijk te wijten aan de aanwezige vegetatie in dit deel van het terrein. De bodemkaart karteert het plangebied als bebouwde zone (type OB). Het zijn kunstmatige gronden waarbij het originele bodemprofiel door ingrijpen van de mens is gewijzigd of vernietigd. In de directe omgeving worden voornamelijk Ldc, Lcc en Lba bodems gekarteerd. De originele bodem betreft vermoedelijk dan ook een (matig) droge tot matig natte zandleembodem met (verbrokkelde) textuur B-horizont.

Er gebeurde tot op heden nog maar weinig gravend archeologisch onderzoek in de omgeving van het plangebied. De gekende archeologische waarden zijn quasi alle het resultaat van uitgebreide veldkarteringen in de regio. Het vondstmateriaal dat hierbij werd aangetroffen, wijst er echter wel op dat de omgeving van het plangebied reeds werd gefrequentieerd sinds de steentijden. Ook vondsten uit de metaaltijden, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe tijd zijn gekend. Bovendien werden in het verleden tijdens een veldprospectie binnen het zuidelijke deel van het terrein enkele aardewerkfragmenten teruggevonden. Het betreft een sterk verweerde randscherf, te dateren vóór 1200, een fragment vroeg steengoed, te situeren in de 13de eeuw en verschillende fragmenten laat- en postmiddeleeuws aardewerk. De aanwezigheid van een site uit deze periode in de directe omgeving valt aldus niet uit te sluiten.

Op basis van bovenstaande gegevens kan aan het plangebied een eerder hoge archeologische verwachting worden toegekend, en er kunnen zowel in situ bewaarde steentijd artefactensites (gunstige landschappelijke ligging op de flank van een hogere rug uitkijkend over een beekvallei, mogelijk gunstige bodem aanwezig) als sites met grondsporen aanwezig zijn, met hoge trefkans op sites uit de middeleeuwen en nieuwe tijd.

In eerste instantie zal de huidige bebouwing, verharding en begroeiing worden verwijderd. Het bestaande tankstation blijft echter behouden. Vervolgens zal een nieuw winkelgebouw worden opgericht in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Het gebouw bestaat uit een winkelruimte en ingang (ca. 1735m²) en een magazijn met sociale lokalen (ca. 220m²). Aan het magazijn wordt een laad- en loskade voorzien. Onder de winkel wordt een semi-ondergrondse, halfopen parking voorzien die tot op een diepte van ca. 2m onder maaiveld wordt uitgegraven. Achter de winkel wordt een wadi aangelegd. Het noordwestelijke deel van het plangebied wordt ingenomen door een nieuw aan te leggen parking. Het complex wordt toegankelijk gemaakt vanop zowel de Gentsesteenweg als de Lange

Nieuwstraat. Rondom de nieuwe winkel en aangrenzende parking worden groenstroken voorzien. De geplande werken zullen een aanzienlijke impact hebben op de bodem: de sloop en opbraakwerken, het bouwrijp maken van het terrein, het uitgraven van de parkeergarage, de aanleg van nieuwe verhardingen en parkeergelegenheden, de aanleg van nutsleidingen en -voorzieningen, de bouw van de nieuwe winkelruimte, de omgevingsaanleg etc. Ook het werfverkeer zal een impact hebben op het bodemarchief. Er moet uitgegaan worden van een algemene verstoringdiepte van ca. 80cm, en nog diepere ingrepen ter hoogte van de semi-ondergrondse parking en de nutsvoorzieningen.

Het terrein kent een eerder hoge archeologische verwachting. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. Zowel steentijd artefactensites als sites met grondsporen zijn in deze fase van het archeologietraject niet uit te sluiten. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van deze regio, waarvoor reeds enkele indicaties voorhanden zijn maar waar gravend archeologisch onderzoek zeer schaars is. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na afbraak van de gebouwen.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. Het proefsleuvenonderzoek dient niet/beperkter uitgevoerd te worden indien er bij de landschappelijke boringen een verstoring van het archeologisch niveau wordt vastgesteld op (delen van) het terrein. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

5. Bibliografie

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bellaert*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/32285>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (Erpe 23)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/154991>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe177)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31315>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe179)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31316>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe180)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31317>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bossestraat (erpe184)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31318>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bosstraat (erpe245)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31331>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Bosstraat (erpe246)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31332>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Dorpsstraat (erpe 219)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31323>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Duinaartweg (erpe41)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31190>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erondegem-Hoeksken*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31679>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe152)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31231>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe211)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31240>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe212)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31248>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe213)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31283>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe214)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31302>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Erpe (erpe98)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31220>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Groenstraat (erpe254)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31333>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe142)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31226>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe144)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31227>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe145)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31228>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe217)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31305>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg (erpe27)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/30831>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Grote Zadelweg 50*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/150495>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe171)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31311>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe259)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31335>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe62)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31200>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe85)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31214>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe86)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31215>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Halfbunder (erpe9)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/30823>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Hof te Cothem (erpe302)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31345>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kapelhofstraat I*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/152411>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kasteelberg (erpe280)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31340>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Keiberg*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/32293>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe166)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31310>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe210)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31274>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe59)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31197>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe63)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31201>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe64)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31202>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kleinen Boskouter (erpe80)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31210>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kouter (erpe67)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31203>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kouter (erpe68)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31204>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kraaineststraat I*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/155384>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe155)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31307>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe18)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/30825>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe194)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31319>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe20)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/30826>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe21)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/30827>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe22)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/30828>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe237)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31330>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe256)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31334>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe42)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31191>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe5)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/30821>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe54)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31196>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Krevelhoek (erpe84)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31213>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kromgrachtstraat (Erpe 13)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31196>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kruiskensstraat (erpe284)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31342>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kruiskensstraat (erpe286)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31343>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Kruiskensstraat (erpe69)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31205>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Lange Nieuwstraat (erpe172)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31312>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Ledeweg (Erpe 6)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/154989>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Leedsesteenweg (erpe29)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31186>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *motte*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/206973>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Nerenbroek (erpe294)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31344>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Ommeganglaan 48*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/158044>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Oudenaardsesteenweg (erpe161)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31309>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpe*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/32291>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (Erpe 172)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/154992>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (erpe273)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31339>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (erpe6)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31336>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Overimpestraat (erpe61)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31199>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Parochiekerk Sint-Pieters-in-Banden*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/156004>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2020, *Sint-Martinuskerk (erpe276)*, geraadpleegd op 8 december 2020 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/31675>.
- Gemeente Erpe Mere s.d., *Historiek*, geraadpleegd op 7 december op https://web.archive.org/web/20070928195603/http://www.erpe-mere.be/FusieEnDeelgemeenten/1005/default.aspx?_vs=0_N,0,0&id=921
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroerenderfgoed.be/>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <https://www.google.be/maps>
- Wikipedia 2017, *Erondegem*, geraadpleegd op 7 december 2020 op <https://nl.wikipedia.org/wiki/Erondegem>

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2020, met in blauw omcirkeld de gebouwen waaronder een kelder aanwezig is (bron: geopunt.be).....	8
Figuur 2 Plan uit begin 21 ^{ste} eeuw met aanduiding van de ondergrondse structuren nabij het tankstation (bron: initiatiefnemer).....	9
Figuur 3 Uitsnede uit het plan van de bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).	10
Figuur 4 Zicht vanop de Gentsesteenweg op het noordelijke deel van het plangebied (bron: https://www.google.com/maps).....	10
Figuur 5 Zicht vanop de Lange Nieuwstraat op het zuidwestelijke deel van het plangebied (bron: https://www.google.com/maps).....	11
Figuur 6 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).....	12
Figuur 7 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	14
Figuur 8 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	14
Figuur 9 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	15
Figuur 10 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	15
Figuur 11 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	16
Figuur 12 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).	17
Figuur 13 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).....	17
Figuur 14 Zicht op de bodemkaart ter hoogte van het plangebied (bron: DOV).	18
Figuur 15 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).....	19
Figuur 16 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	20
Figuur 17 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 1 (bron: geopunt.be).	20
Figuur 18 Benaderende aanduiding van het plangebied op de Villaretkaart (1745-1748) (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 19 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	22
Figuur 20 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	23
Figuur 21 Uitsnede uit de Poppkaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	23
Figuur 22 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	24
Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1863 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	24
Figuur 24 Uitsnede uit de topografische kaart van 1879 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	25
Figuur 25 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	25
Figuur 26 Uitsnede uit de topografische kaart van 1938 met aanduiding van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	26
Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).....	26

Figuur 28 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).....	27
Figuur 29 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).....	27
Figuur 30 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be).....	28
Figuur 31 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied (bron: CAI; NGI).	29
Figuur 32 Detail van de CAI ter hoogte van het plangebied (bron: CAI; NGI).	30

Bijlage: Plan bestaande toestand, ontwerpplannen (bron: initiatiefnemer).

LEGENDE TERREINPROFIEL

NIVEAUS BESTAANDE TOESTAND

NIVEAUS TE REALISEREN TOESTAND

0.00

0.00

TE REALISEREN TERREINPASSEN

BESTAANDE TERREINPASSEN

LEGENDE MATERIALEN

- 1

VOORGEVEL SIERBEPLEISTERING, WIT
- 2

DAKRANDPROFIEL, WIT
- 3

BUITENSCHRIJNWERK, ALU, GRIJS
- 4

NOODUITGANG, ALU, GRIJS
- 5

SECTIONAALPOORT
- 6

KEERMUUR, WIT
- 7

ZIJGEVEL EN ACHTERGEVEL, SANDWICHPANELEN, WIT
- 8

GLADDE BETONPANELEN,WIT
- 9

PUBLICITEIT

LEGENDE INPLANTING

PERCEELSGRENZEN

0.00

NIVEAUS BESTAANDE TOESTAND

0.00

NIVEAUS TE REALISEREN TOESTAND

GROEN

ARC. TE REALISEREN BEBOUWING

ARC. BESTAANDE BEBOUWING EIGEN PERCEEL

ARC. OMLIGGENDE BEBOUWING TOT OP 10M

ARC. MAAVELD - IN SNEDE

GEBOUW AF TE BREKEN

BETON VERHARDING

PAAL- EN DRAADOMHEINING

FOTOPUNT

PARKEERPLAATS ANDERSVALIDEN

VERLICHTINGSPAAL OPENBAAR DOMEIN

NIEUWE BOOM

BOOM TE ROOIJEN

BRANDPREVENTIEMAATREGELEN

HET MAGAZIJN EN DE SOCIALEN LOKALEN WORDEN GECOMPARTIMENTEERD T.O.V. DE WINKELRUIMTE (WANDEN 1H MET DEUREN 1/2H).

HASPELS WORDEN VOORZIEN ZODAT ZE DE VOLLEDIGE OPPERVLAKTE VAN HET GEBOUW KUNNEN BEREIKEN.

POEDERBLUSSERS 6KG ABC-POEDER WORDEN GELIJKMATIG VERDEELD OVER HET GEBOUW (ÉÉN PER 150M²).

EVACUATIEWEGEN ZIJN WEERGEGEVEN OP PLAN.

VLUCHTDEUREN ZIJN TE VOORZIEN VAN PANIEKBESLAG.

SCHUIFDEUREN DIE ALS VLUCHTWEG FUNGEREN ZIJN TE VOORZIEN VAN EEN MANUELE ONTGRENDELING.

VEILIGHEIDSVERLICHTING EN PICTOGRAMMEN WORDEN VOORZIEN VOLGENS DE NORM.

DRUKKNOPPEN VOOR ALARMERING ZIJN TE VOORZIEN BIJ DEEVACUATIEDEUREN.

MUURHASPEL

VLUCHTWEG (VERLICHT)

REI 60

VERORDENING HEMELWATER

- VERHARDE OPPERVLAKTE

1.800 M²

- DAKOPPERVLAKTE

1.891 M²

- OPPERVLAKTE IN REKEING TE BRENGEN

3.691 M²

- ER WORDT 1 HEMELWATERPUT VAN 10.000L GEPLAATST VOLGENS DE VERORDENING VOOR HERGEBRUIK IN DE SANITAIRE LOKALEN

- DE TOTALE IN REKENING TE BRENGEN OPPERVLAKTE : 3.691 M² - 60M²= 3.631 M²

- HET REGENWATER WORDT AFGEVOERD NAAR EEN INFILTRATIEVOORZIENING MET EEN BUFFERVOLUME VAN 90.000L EN EEN OPPERVLAKTE VAN 150M²

LEGENDE RIOLERING

AFVALWATER

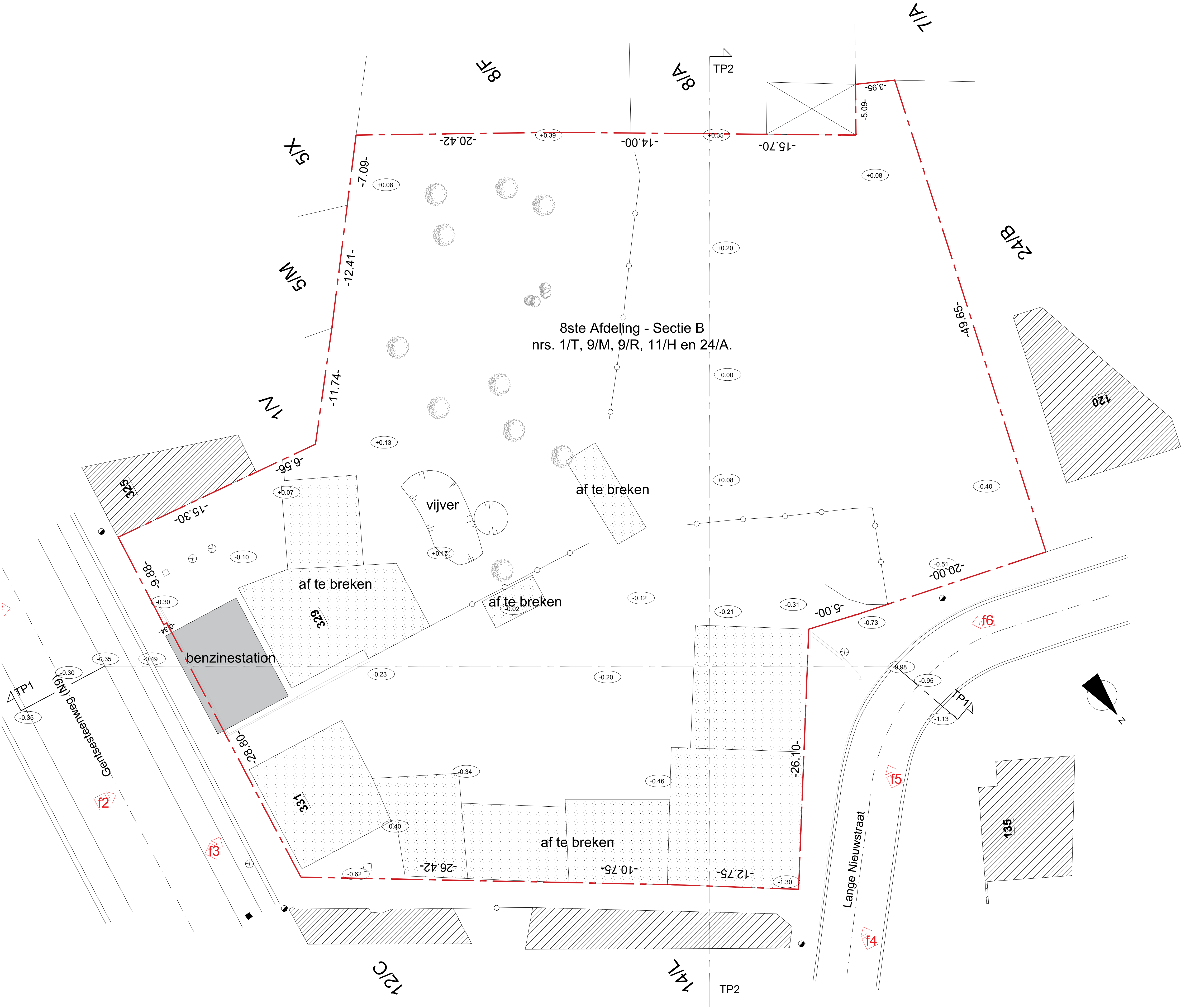
FECALWATER

REGENWATER

BESTAANDE TERREINPASSEN LANGS DE PERCEELGRENZEN BLIJVEN ONGEWIJZIGD.

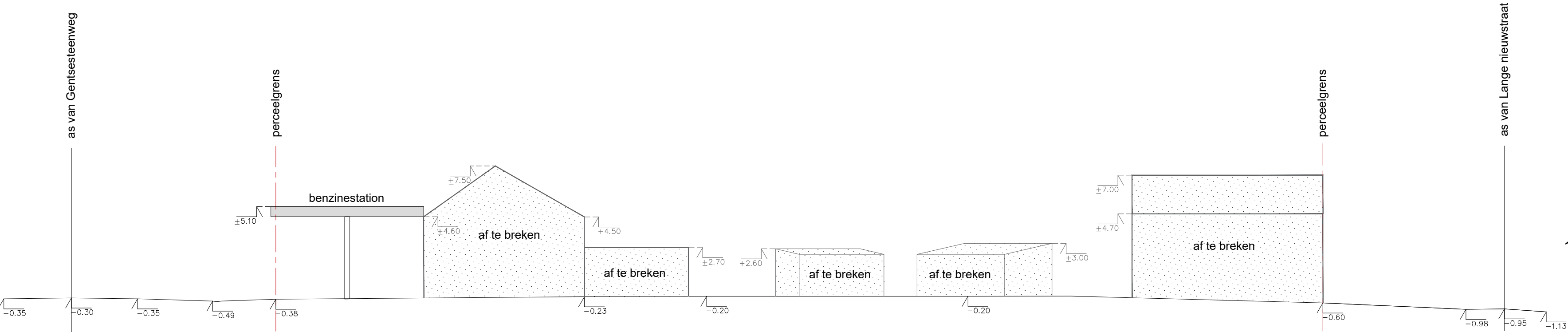
HOOGTEVERSCHILLEN TUSSEN DE AAN TE LEGGEN VERHARDING EN DE BESTAANDE TERREINPASSEN WORDEN OPGEVANGEN IN DE VERHARDINGEN EN DE GROENZONES LANGS DE PERCEELGRENZEN.

TE REALISEREN VLOERPAS 0.00 =TAW +32.05

Veiligheidscoördinator Ontwerp Veiligheidscoördinator Verzekering Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume		ARCHITEAM ARCHITEAM 3623m² 3739m²
OMGEVINGSVERGUNNING- AANVRAAG Bouwen van een handelspand		
PLAN Inplantingsplan_bestand		1/200
BOUWPLAATS Gentsesteenweg 331 9551 ERPE-MERE 8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.		
OPDRACHTGEVER AAARETAIL Bellegestraat 225 1790 AFFLIGEM 0475/46.02.53		
ARCHITECT Architeam bv Multidisciplinaire architectenvereniging Pieter Dekeynne Kathleen Vanderveken Heidy Vanduffel Rik Lelkens Bedrijfscentrum De Malt Leuvensesteenweg 350 3190 Boommeersbeek 015 513 024		2021/02/26 02 2019.169

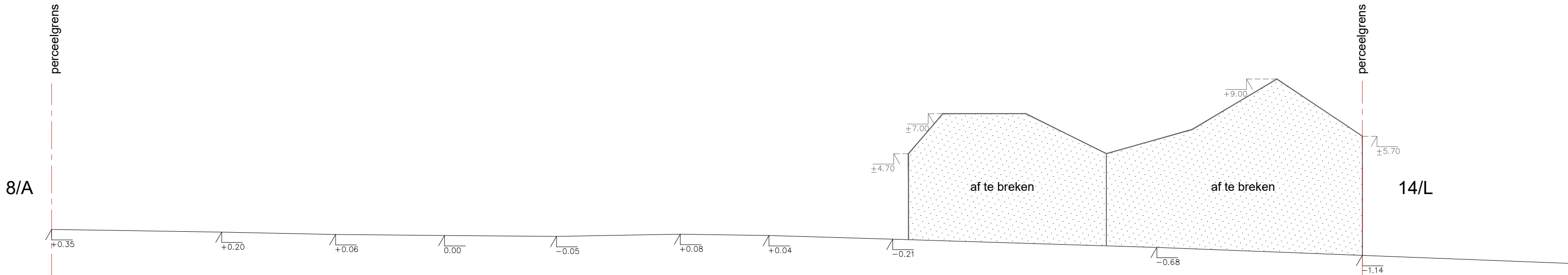
Terreinprofiel 01_bestaand schaal: 1/200

Veiligheidscoördinator Ontwerp Veiligheidscoördinator Verwezenlijking Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume		ARCHITEAM ARCHITEAM 3623m² 3739m²
OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG Bouwen van een handelspand		
PLAN		Terreinprofiel 01_bestaand
		1/200
BOUWPLAATS		
Gentsesteenweg 331 9551 ERPE-MERE 8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.		
OPDRACHTGEVER		
AAARETAIL Bellestraat 225 1790 AFFLIGEM 0475/46.02.53		
ARCHITECT		
Architeam bv Multiprofessionele architectenverenootschap Peter Dekeyrel Kathleen Vandevenne Heidy Vanduffel Rik Liekens Bedrijvensentrum De Malt Leuvensesteenweg 350 3190 Boortmeerbeek 015 513 024		* 2021/02/26 03 2019.169

Terreinprofiel 02_bestaand

schaal: 1/200

Veiligheidscoördinator Ontwerp
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume

ARCHITEAM
ARCHITEAM
3623m²
3739m²

OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN Terreinprofiel 02_bestaand

2M 4M 10M 1/200

BOUWPLAATS

Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

ARCHITECT

Architeam bv
Multiprofessionele architectenvereniging

Peter Dekeyrel
Kathleen Vandevenne
Heidy Vanduffel
Rik Liekens

Bedrijvencentrum De Malt
Leuvensesteenweg 350
3190 Boortmeerbeek
015 513 024

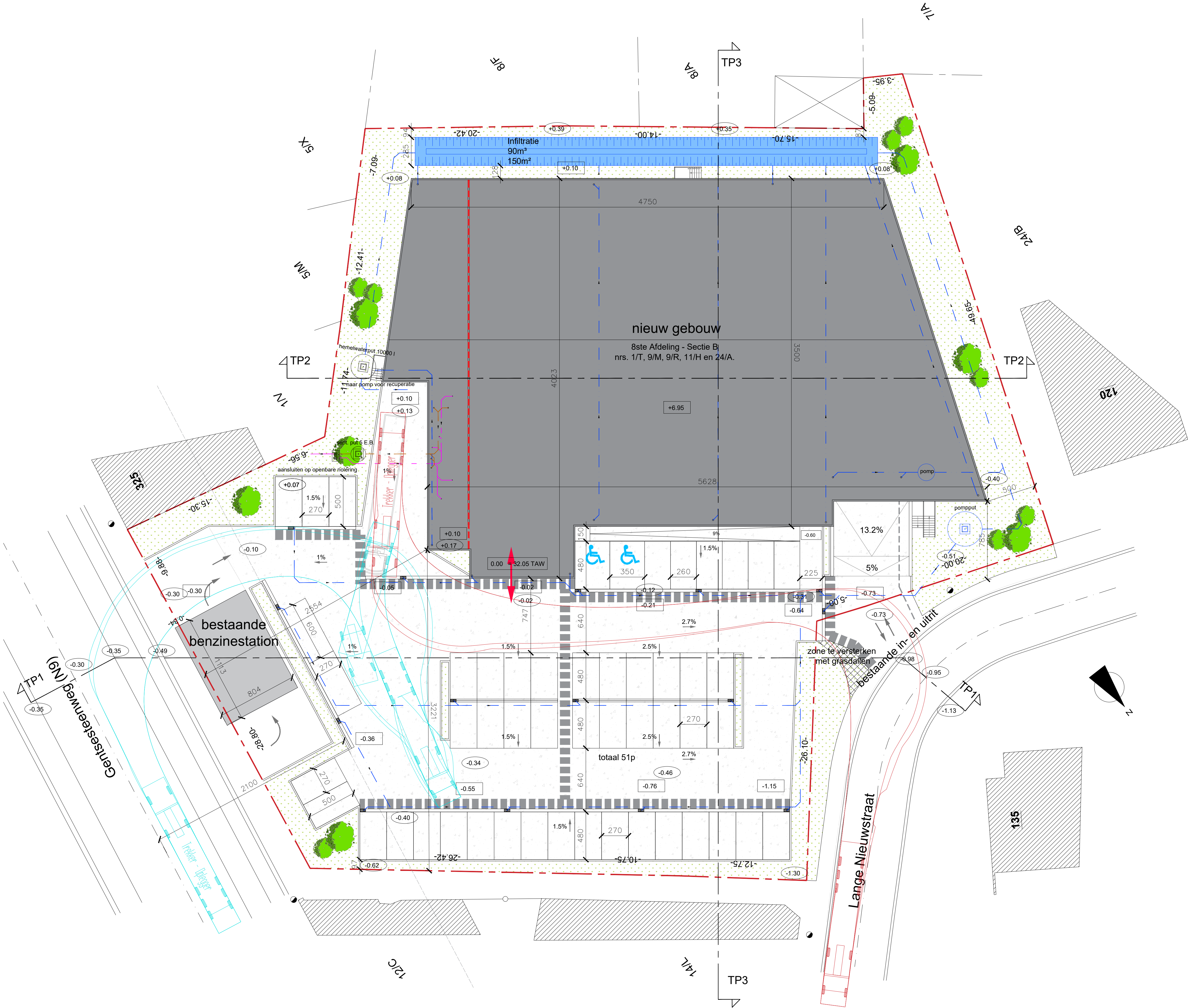

*

2021/02/26

4

2019.169

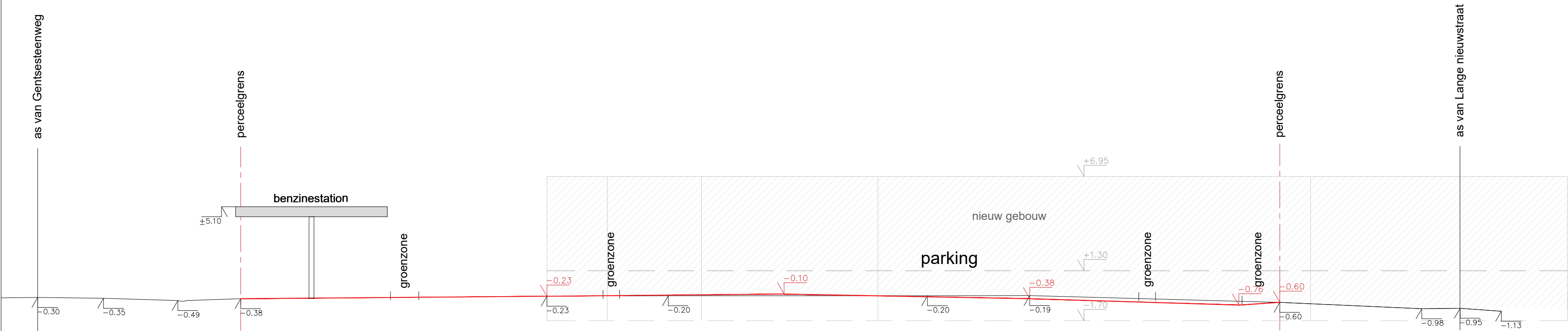

Veiligheidscoördinator Ontwerp Veiligheidscoördinator Verzekering Geaccumuleerde Netto Vloeroppervlakte Geaccumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume		ARCHITTEAM ARCHITTEAM 3632m² 3739m²
OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG Bouwen van een handelspand		
PLAN 2M 4M 1CM		Inplantingsplan_nieuw 1/200
BOUWPLAATS		Gentsesteenweg 331 9551 ERPE-MERE 8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.
OPDRACHTGEVER		AAARETAIL Bellestraat 225 1790 AFFLIGEM 0475/46.02.53
ARCHITECT Architeam bv Multidisciplinaire architectenvereniging Pieter Dekeynne Kathleen Vanderveken Heidy Vanduffel Rik Lelens Bedrijfscentrum De Malt Leuvensesteenweg 350 3193 Boommeirbeek 015 513 024		2021/02/26 05 2019.169

Terreinprofiel 01_nieuw

schaal: 1/200

Veiligheidscoördinator Ontwerp
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume

ARCHITEAM
ARCHITEAM
3623m²
3739m²

OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN

Terreinprofiel 01_nieuw

2M 4M 10M 1/200

BOUWPLAATS

Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

ARCHITECT

Architeam bv
Multiprofessionele architectenvereniging
Peter Dekeyrel
Kathleen Vandevenne
Heidy Vanduffel
Rik Liekens
Bedrijvencentrum De Malt
Leuvensesteenweg 350
3190 Boortmeerbeek
015 513 024

*

2021/02/26

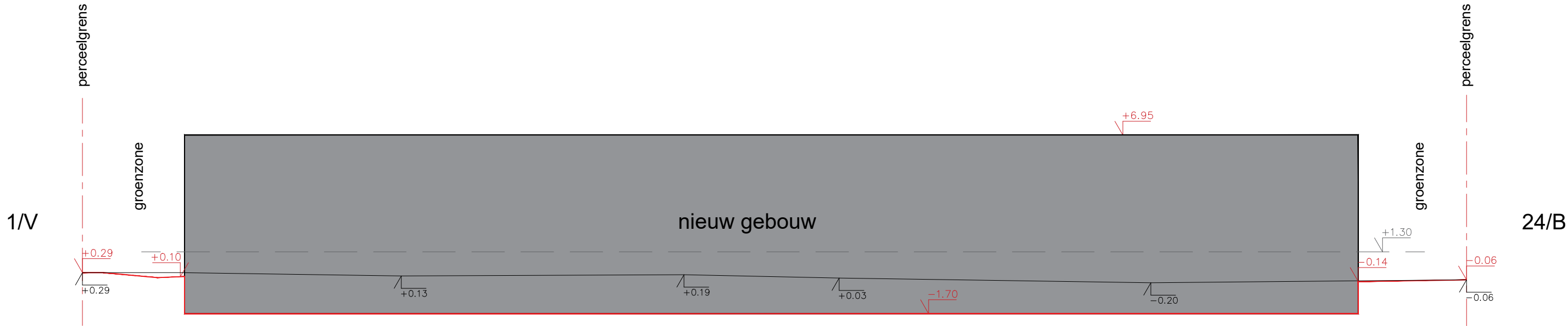
06

2019.169

Terreinprofiel 02_nieuw

schaal: 1/200

Veiligheidscoördinator Ontwerp	ARCHITEAM
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking	ARCHITEAM
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte	3623m²
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume	3739m²

OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN Terreinprofiel 02_nieuw

2M 4M 10M 1/200

BOUWPLAATS

Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

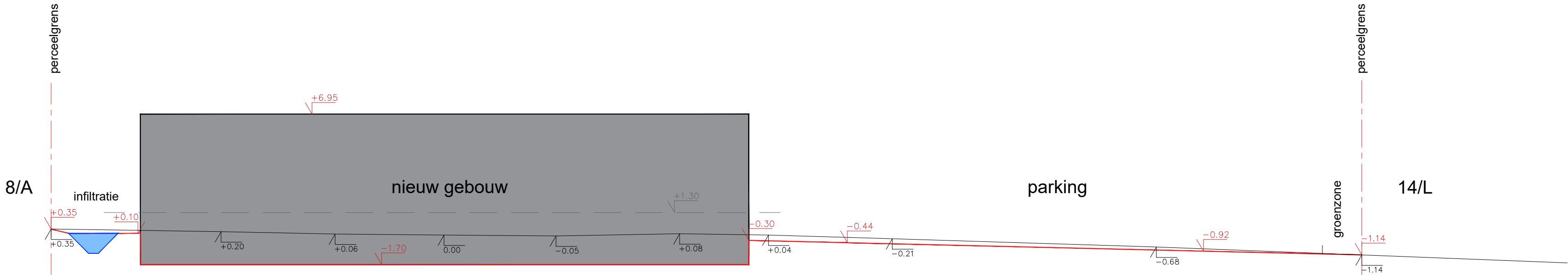
ARCHITECT

Architeam bv Multiprofessionele architectenvereniging	*
Peter Dekeyrel Kathleen Vandevenne Heidy Vanduffel Rik Liekens	2021/02/26
Bedrijvencentrum De Malt Leuvensesteenweg 350 3190 Boortmeerbeek 015 513 024	07
	2019.169

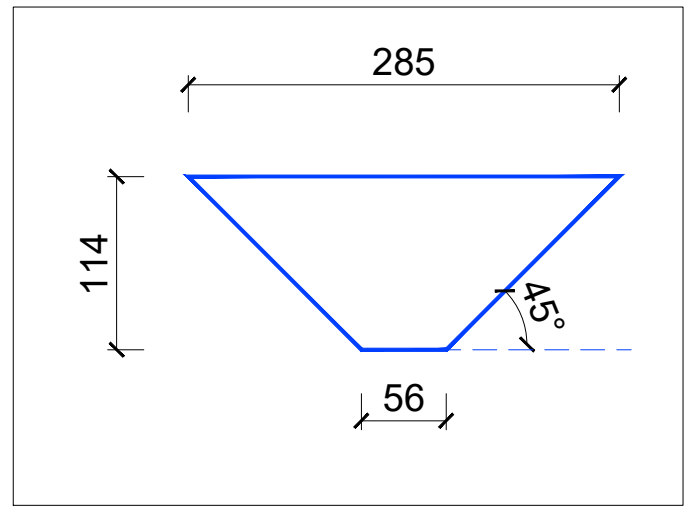
Terreinprofiel 03_nieuw

schaal: 1/200

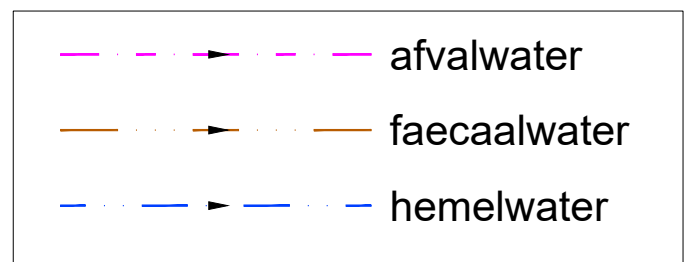
Veiligheidscoördinator Ontwerp Veiligheidscoördinator Verwezenlijking Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume		ARCHITEAM ARCHITEAM 3623m² 3739m²	
OMGEVINGSVERGUNNING- AANVRAAG Bouwen van een handelspand			
PLAN		Terreinprofiel 03_nieuw	
2M 4M 10M		1/200	
BOUWPLAATS		Gentsesteenweg 331 9551 ERPE-MERE 8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.	
OPDRACHTGEVER		AAARETAIL Bellestraat 225 1790 AFFLIGEM 0475/46.02.53	
ARCHITECT			
Architeam bv Multiprofessionele architectenverenootschap Peter Dekeyrel Kathleen Vandevenne Heidy Vanduffel Rik Liekens Bedrijvencentrum De Malt Leuvensesteenweg 350 3190 Boortmeerbeek 015 513 024		* 2021/02/26 08 2019.169	
ARCHITEAM			

Infiltratie snede

schaal: 1/50

Garage
Fundering-en riolering_nieuw

schaal: 1/200

Verligingscoördinator Ontwerp

Verligingscoördinator Uitvoering

Geometrische Bruto Voorlopige besloten volume

ARCHITECT

ARCHITECT

2024

2024

OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN

Garage Fundering_en riolering_nieuw

1:100

BOUWPLAATS

Gentsesteenweg 331

9551 ERPE-MERE

Stedelijke Afdeling - Sectie B, vers. 1/17, S.M. S.R. 1/11 en 2/11

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL

Bellestraat 225

1790 AFFLIGEM

0475461.02.53

ARCHITECT

Architectuur

Middelbare school

Peter Deleu

Willy Van der Vliet

Willy Van der Vliet

2023.1.10.2.2.6

2023.1.10.2.2.6

ARCHITECT

Architectuur

Middelbare school

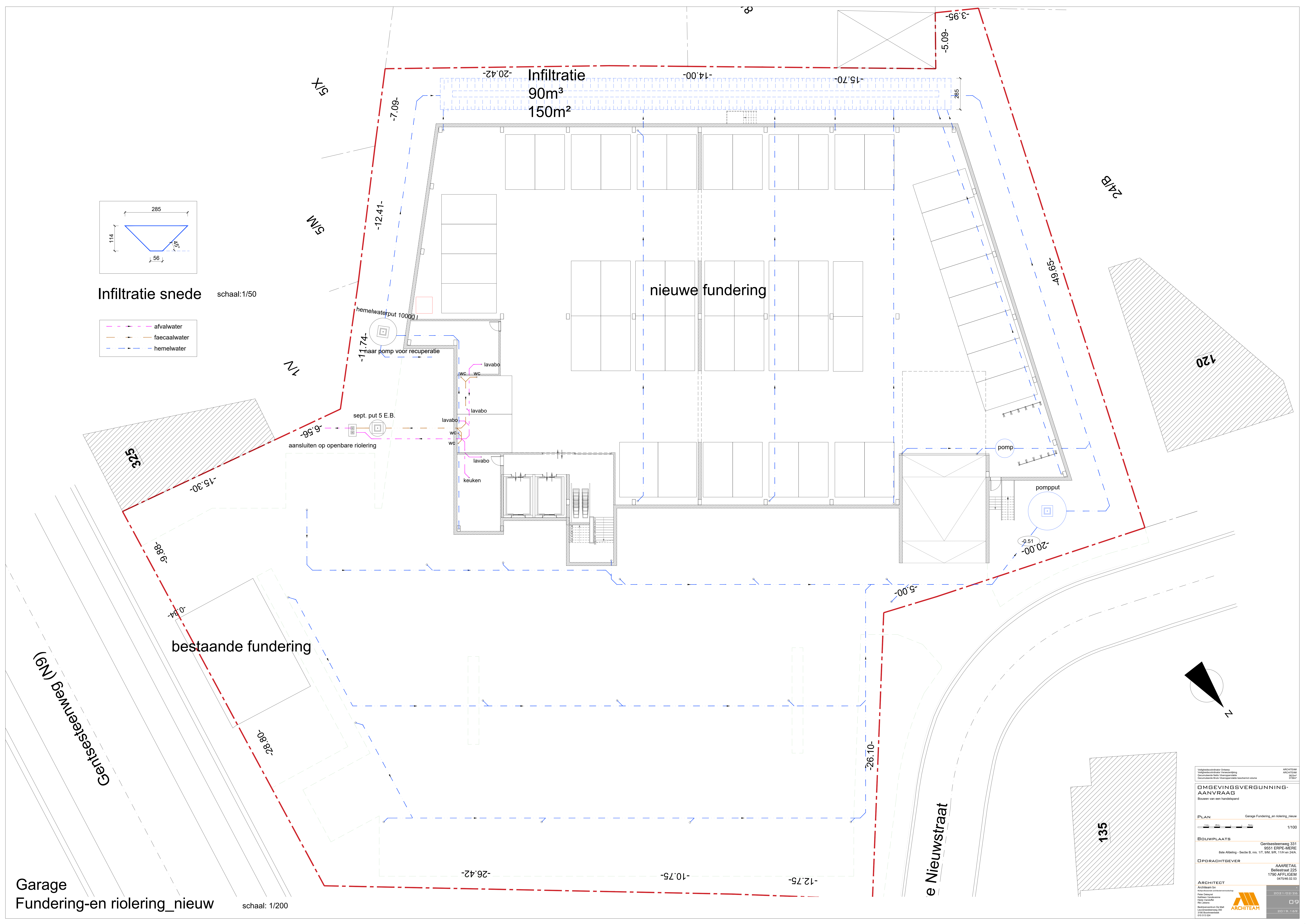
Peter Deleu

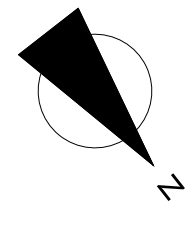
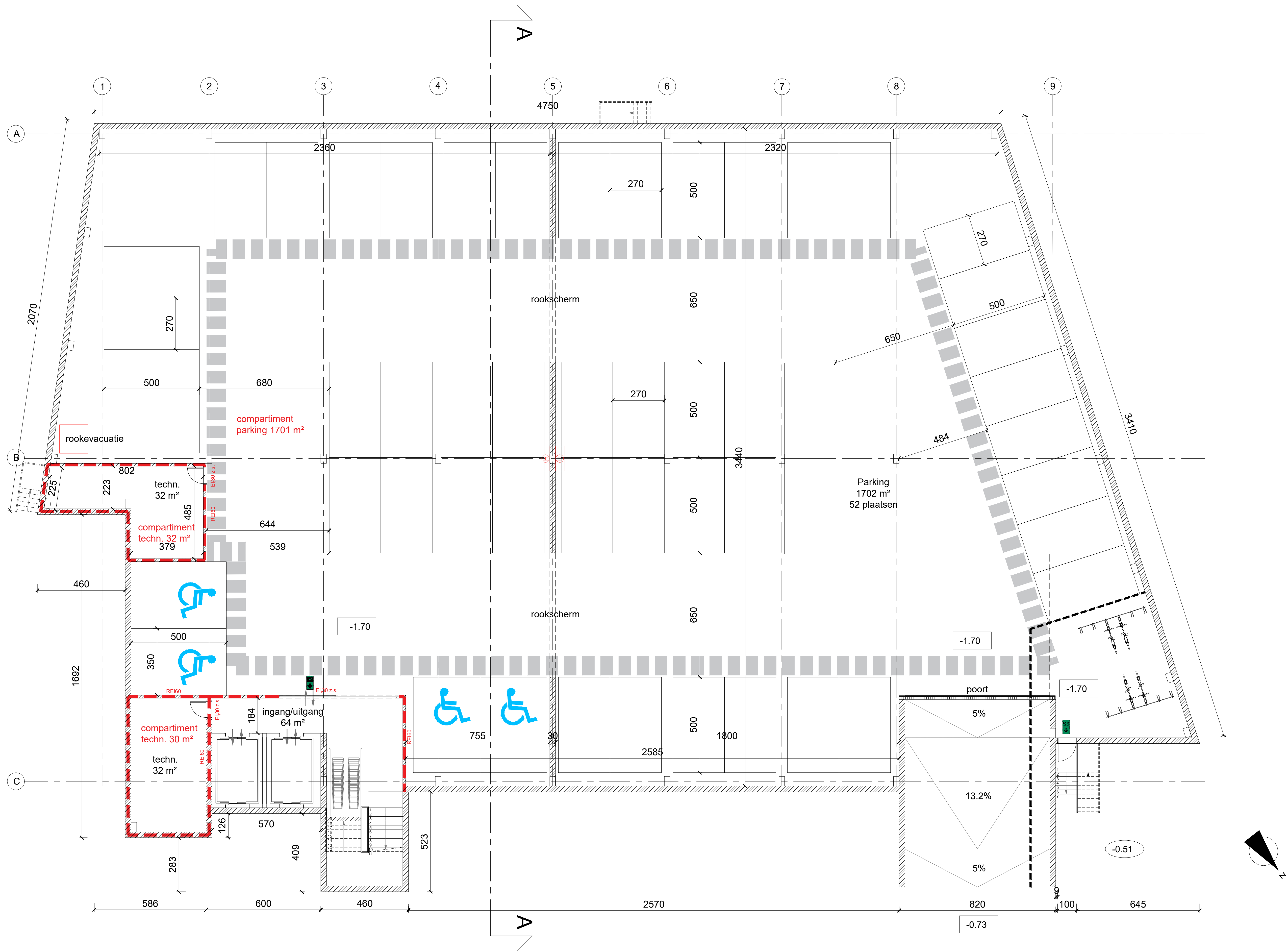
Willy Van der Vliet

Willy Van der Vliet

2023.1.10.2.2.6

2023.1.10.2.2.6

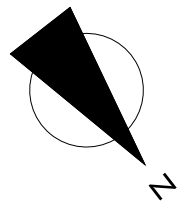

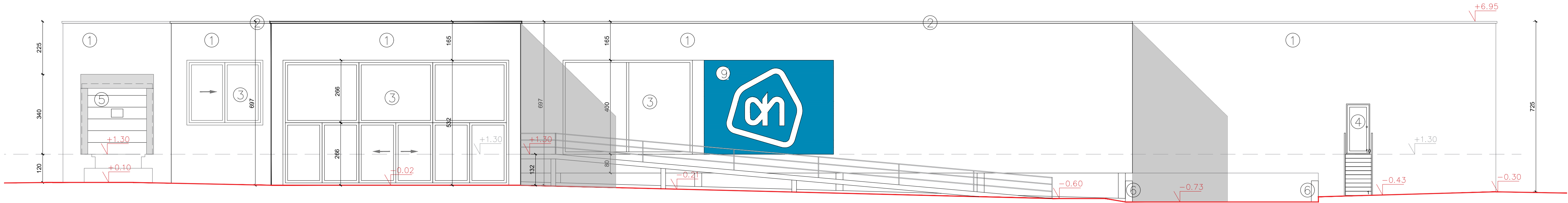
Verdieping -1_nieuw

schaal: 1/100

Veiligheidscoördinator Ontwerp Veiligheidscoördinator Verzekering Geaccumuleerde Netto Vloeroppervlakte Geaccumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume		ARCHITECT ARCHITECT 3623m² 3739m²
OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG Bouwen van een handelspand		
PLAN 1 M 2 M 5 M 1/100		Verdieping -1_nieuw
BOUWPLAATS Gentsesteenweg 331 9551 ERPE-MERE 8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.		
OPDRACHTGEVER AAARETAIL Bellestraat 225 1790 AFFLIGEM 0475/46.02.53		
ARCHITECT Architeam bv Multidisciplinair architectenbureau Peter Dikmeijer Kathleen Vandenvenne Heidy Vanduffel Rik Lelien		2021/02/26 1 2019.169

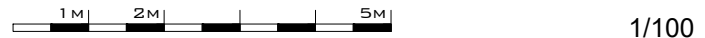
Voorgevel_nieuw schaal: 1/100

Veiligheidscoördinator Ontwerp	ARCHITEAM
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking	ARCHITEAM
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte	3623m²
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume	3739m²

OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN Voorgevel_nieuw

BOUWPLAATS Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

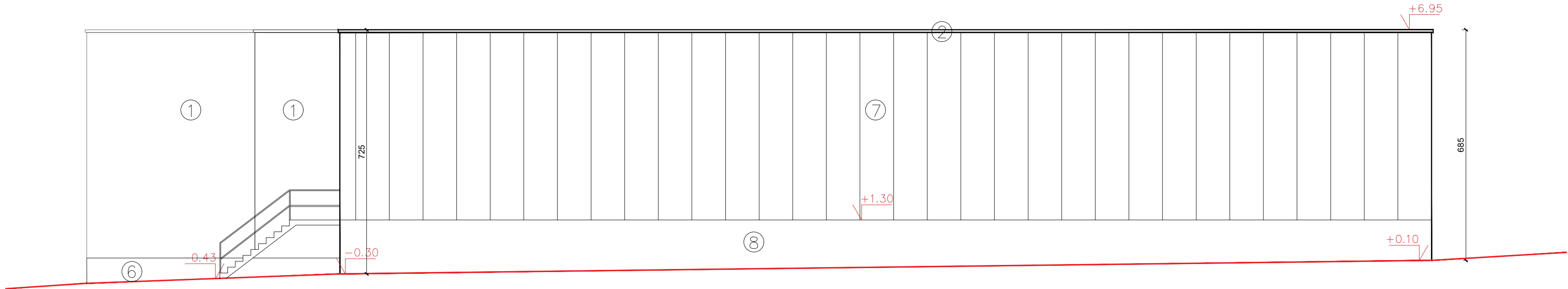
OPDRACHTGEVER AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

ARCHITECT Architeam bv Multiprofessionele architectenvereniging Peter Dekeyrel Kathleen Vandevenne Heidy Vanduffel Rik Liekens Bedrijvencentrum De Malt Leuvensesteenweg 350 3190 Boortmeerbeek 015 513 024	2021/02/26 1 2 2019.169
--	-------------------------------

Zijgevel rechts_nieuw

schaal: 1/100

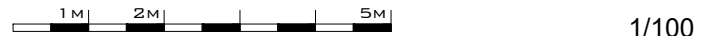

Veiligheidscoördinator Ontwerp	ARCHITEAM
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking	ARCHITEAM
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte	3623m²
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume	3739m²

OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN Zijgevel rechts_nieuw

BOUWPLAATS

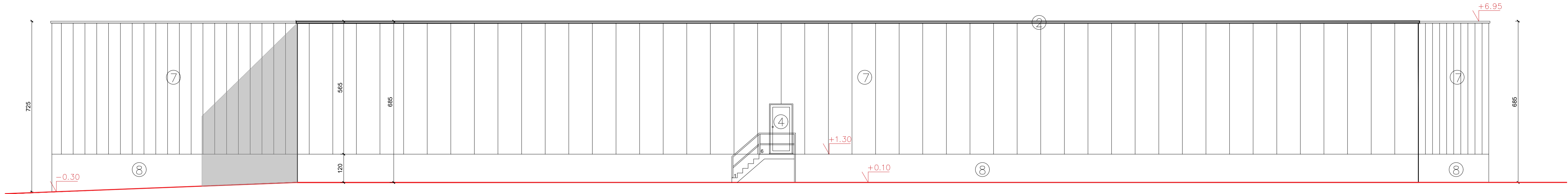
Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

ARCHITECT	
Architeam bv Multiprofessionele architectenvereniging	
Peter Dekeyrel Kathleen Vandevenne Heidy Vanduffel Rik Liekens	
Bedrijvencentrum De Malt Leuvensesteenweg 350 3190 Bortmeerbeek 015 513 024	
	2021/02/26
	13
	2019.169

Achtergevel_nieuw

schaal: 1/100

Veiligheidscoördinator Ontwerp
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume

ARCHITEAM
ARCHITEAM
3623m²
3733m²

OMGEVINGSVERGUNNING-
AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN Achtergevel_nieuw

1 M 2 M 5 M 1/100

BOUWPLAATS

Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

ARCHITECT

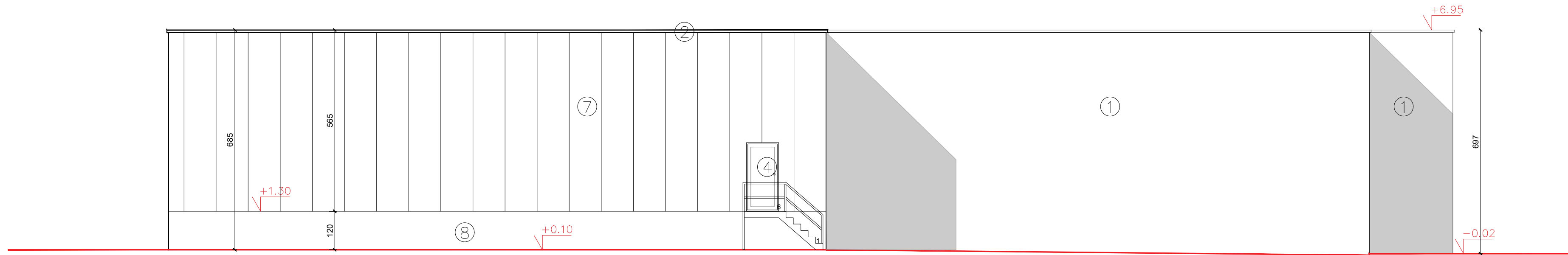
Architeam bv
Multiprofessionele architectenverenootschap
Peter Dekeyrel
Kathleen Vandevenne
Heidy Vanduffel
Rik Liekens
Bedrijvencentrum De Malt
Leuvensesteenweg 350
3190 Boortmeerbeek
015 513 024

2021/02/26

14

2019.169

Zijgevel links_nieuw

schaal: 1/100

Veiligheidscoördinator Ontwerp	ARCHITEAM
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking	ARCHITEAM
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte	3623m²
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume	3739m²

OMGEVINGSVERGUNNING-
AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN Zijgevel links_nieuw

BOUWPLAATS

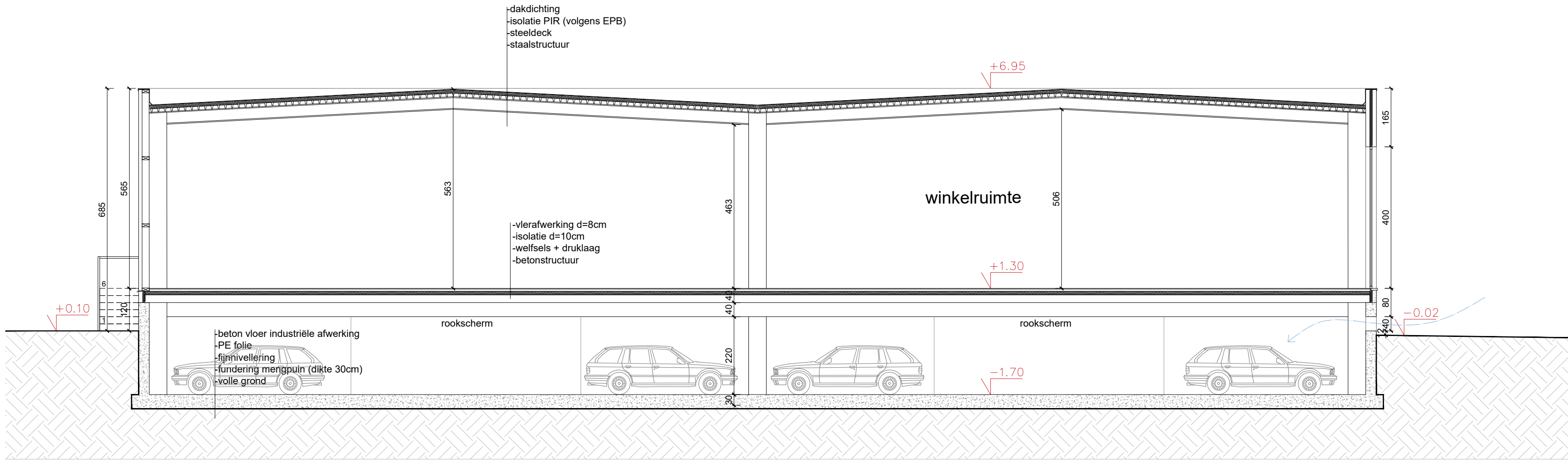
Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

ARCHITECT	
Architeam bv	*
Multi-professionele architectenvereniging	2021/02/26
Peter Dekeyrel	
Kathleen Vandevenne	
Heidy Vanduffel	
Rik Liekens	
Bedrijfscentrum De Malt	
Leuvensesteenweg 350	
3190 Boortmeerbeek	
015 513 024	

Veiligheidscoördinator Ontwerp
Veiligheidscoördinator Verwezenlijking
Gecumuleerde Netto Vloeroppervlakte
Gecumuleerde Bruto Vloeroppervlakte beschermd volume

ARCHITEAM
ARCHITEAM
3623m²
3739m²

OMGEVINGSVERGUNNING-AANVRAAG

Bouwen van een handelspand

PLAN Snedes_nieuw

1 M 2 M 5 M 1/100

BOUWPLAATS

Gentsesteenweg 331
9551 ERPE-MERE
8ste Afdeling - Sectie B, nrs. 1/T, 9/M, 9/R, 11/H en 24/A.

OPDRACHTGEVER

AAARETAIL
Bellestraat 225
1790 AFFLIGEM
0475/46.02.53

ARCHITECT

Architeam bv
Multiprofessionele architectenvereniging
Peter Dekeyrel
Kathleen Vandevenne
Heidy Vanduffel
Rik Liekens
Bedrijvencentrum De Malt
Leuvensesteenweg 350
3190 Boortmeerbeek
015 513 024

2021/02/26
16
2019.169

Snedes_nieuw

schaal: 1/100